

Årsmelding og rekneskap

2015

Luster Sparebank

Årsmelding og rekneskap 2015

<i>Hovudtrekk i rekneskapen</i>	2
<i>Bankåret 2015</i>	3
<i>Samarbeidspartnarar</i>	8
<i>Økonomisk utvikling 2015</i>	9
<i>Resultat og Balanse 2015</i>	11
<i>Risikotilhøve</i>	13
<i>Personale – arbeidsmiljø</i>	15
<i>Utsiktene framover</i>	17
<i>Takk til kundar, tillitsvalde og tilsette</i>	18
<i>Rekneskap</i>	19
<i>Notar</i>	22
<i>Melding frå revisor</i>	46
<i>Kontrollkomiteen si melding</i>	48

Hovudtrekk i rekneskapen for 2015

Etter tap har banken eit resultat før skatt på kr 35,9 millionar.

Resultatet er nesten like godt som rekordåret 2014. Avkastning på verdipapir har gått ned. Driftskostnader har auka. Luster Sparebank har realisert deler av aksjepost i DNB som forklarar vinst ved sal anleggsaksjar.

Forvaltningskapitalen har auka med 6,4 % til kr 3.073 millionar. Innskot frå kundar har auka med 3,29 % og er no på kr 2.212 millionar. Utlån til kundar inklusiv overføring til Verd Boligkreditt AS har auka med 7,21 %.

Rentenetto i prosent for 2015 er på 1,87 %. Rentenettoen for 2014 var på 1,97 %.

Resultat i millionar kr	2015	2014	2013	2012	2011
Netto renteinntekter	55,7	56,0	53,5	52,4	49,9
Netto andre driftsinntekter	13,6	14,5	13,0	10,1	9,5
Sum driftsinntekter	69,3	70,5	66,5	62,5	59,4
Driftskostnader	36,6	34,7	32,3	31,3	29,9
Driftsresultat før tap og skatt	32,7	35,7	34,1	31,2	29,5
Nedskrivingar og tap på utlån	3,3	3,3	2,8	4,1	6,9
Tap/vinst verdipapir anleggsmiddel	-6,5	-6,5	-0,5	0,8	0,8
Resultat ordinær drift	35,9	39,0	31,9	26,2	21,8
Skatt	8,6	9,3	9,4	8,2	6,7
Overskot	27,3	29,7	22,5	18,0	15,1

Resultat i prosent av gjennomsnittleg forvaltningskapital

	2015	2014	2013	2012	2011
Netto renteinntekter	1,87 %	1,97 %	1,96 %	2,03 %	2,04 %
Netto andre driftsinntekter	0,46 %	0,51 %	0,48 %	0,39 %	0,39 %
Sum driftsinntekter	2,33 %	2,48 %	2,44 %	2,42 %	2,43 %
Driftskostnader	1,23 %	1,22 %	1,18 %	1,21 %	1,22 %
Driftsresultat før tap og skatt	1,10 %	1,26 %	1,25 %	1,21 %	1,21 %
Nedskrivingar og tap på utlån	0,11 %	0,12 %	0,10 %	0,16 %	0,28 %
Tap/vinst verdipapir anleggsmiddel	-0,22 %	-0,23 %	-0,02 %	0,03 %	0,03 %
Resultat ordinær drift	1,21 %	1,37 %	1,16 %	1,02 %	0,89 %
Skatt	0,29 %	0,33 %	0,34 %	0,32 %	0,27 %
Overskot	0,92 %	1,05 %	0,82 %	0,70 %	0,62 %

Gjennomsnittleg forvaltningskapital   **2.980**   **2.836**   **2.736**   **2.581**   **2.448**

Nøkkeltal	2015	2014	2013	2012	2011
Forvaltningskapital	3.073	2.888	2.785	2.686	2.476
Brutto utlån til kundar	2.487	2.453	2.267	2.314	2.164
Innskot frå kundar	2.212	2.141	2.007	1.855	1.794
Eigenkapital	373	348	323	302	286
Eigenkapitalprosent	12,14 %	12,04 %	11,59 %	11,25 %	11,55 %
Kapitaldekning	20,22 %	21,09 %	21,32 %	19,94 %	19,38 %
Eigenkapitalrentabilitet	9,62 %	11,21 %	7,19 %	6,13 %	5,28 %
Årsverk	20,4	20,0	20,5	22,3	22,5
Driftskostnader i % av inntekter	52,55 %	49,37 %	49,32 %	50,59 %	50,34 %

Bankåret 2015

Styret i Luster Sparebank legg fram eit godt resultat for 2015.

Som lokalbank er utviklinga til Luster Sparebank nær knytt til både dei økonomiske tilhøva i kommunen og den generelle økonomiske utviklinga i landet.

Luster Sparebank har hovudmarknaden sin i Luster, men over tid har me fått fleire og fleire kundar utanfor kommunen. 31 prosent av innskota og 51 prosent av utlåna kjem frå kundar utanfor kommunen. Kundane utanfor kommunen er såleis ei svært viktig kundegruppe for banken.

Luster Sparebank har regulert rentevilkåra sine i tråd med utviklinga i marknadsrenta og gjennomført tre renteendringar i 2015. Rentenettoen har vore stabil heile året. Ved slutten av året var rentenettoen 1,87 prosent mot 1,97 prosent ved førre årsskifte.

Luster Sparebank held fram samarbeidet i DSS

Gjennom det siste året har bankane i DSS-samarbeide vore gjennom ein lang prosess med tanke på val av strategisk samarbeidspartnar for 2016 til 2020. Dei ni bankane sette ned ei prosjektgruppe som jobba fram alternative løysingar, der banksjefane utgjorde styringsgruppa for prosjektet. Prosjektet enda opp med to alternativ:

1; Inngå heilt ny samarbeidsavtale med Eikagrappa eller 2; halde fram i eit styrka DSS. Alle bankane stod fritt til å velja sitt alternativ. Alle dei ni bankane tok den 25. september avgjerd om å halda fram samarbeidet i eit styrka DSS. Det betyr at samarbeidet mellom bankane skal styrkast på fleire fagområde, og at Luster Sparebank framleis kjøper teknologiske tenester frå Evry.

Samfunnsansvar

Luster Sparebank har som mål å vere ein aktiv bidragsytar til lokalsamfunnet. Arbeidet med samfunnsspørsmål er integreert i det løpande strategiarbeidet vårt. Slik sikrar me at etikk, miljø og viktige samfunnsspørsmål til ei kvar tid står på dagsorden. Dette ligg som grunnlag for alle aktivitetane våre.

Finansnæringa er gjennom lover og reglar pålagd av styresmaktene å medverke til å kjempe mot korrupsjon. Dette gjer me blant anna gjennom etterleving av kvitvaskingsforskrifta.

Banken er svært oppteken av utviklinga i kommunen og har gjennom fleire år nytta mykje midlar for å stimulere til vekst og utvikling.

Me har i dag tilbod om Bank i Butikk i Fortun, Skjolden, Luster, Jostedal og Veitastrond. Kundane får utført dei daglege banktenestene sine i butikkane si opningstid. Samstundes er tilbodet med på å styrke nærbutikkane.

Luster Sparebank støttar friviljuge lag og organisasjonar med store summar kvart år. Me har sponsoravtalar med alle fem idrettslaga i Luster kommune. I tillegg har me sponsor- og samarbeidsavtalar med Luster Røde Kors, Luster Turlag, Sogn Skisenter BA, Heggmyri Rett Ned, Luster Telemark, Hafslo Skyttarlag, Fortun Skyttarlag, Luster jakt-

og fiskelag, Luster Sportsskyttarlag, Sogn Indre Skyttarsamlag, Luster Folkeakademi, Luster Treningscenter AS, Lustrabadet, Sogndal Fotball, Sognefjellet Sommarskisenter AS, Fanaråken Opp og Molden Opp. Luster Sparebank var også sponsor under Fjellsportfestivalen i 2015 og har inngått ny utvida avtale for 2016.

Banken signerte i 2014 ein historisk sponsoravtale med Sogndal Idrettslag. Det er fyrste gong Luster Sparebank er med som samarbeidspartnar til breiddeidretten utanfor Luster.

Banken har teke initiativ til å samle lag og organisasjonar som me har sponsoravtale med til felles årleg møte. Føremålet er å få erfaringsutveksling på tvers av laga og ikkje minst få innspel på forbetningsområde for alle partar.

Luster Sparebank har ein mobil betalingsterminal som me låner ut gratis til alle lag og organisasjonar i kommunen. Dette har vore svært godt motteke.

MiniAnne-øvingsdokke for livredning

Luster Sparebank var i 2014 med å finansiere øvingsdokker til alle elevane i 7, 8 og 9 klasse i Luster. I 2015 fekk alle 7 klassingane i kommunen MiniAnne, også i åra framover skal banken gje MiniAnne til alle 7 klassingane i kommunen. På denne måten betrar me tryggleiken både til unge og eldre over tid.

Gåver og tilskot

Luster Sparebank deler kvart år ut ein del av overskotet som gåver til allmennyttige formål. For 2015 har om lag 180 lag og organisasjonar fått gåvemidlar.

Korleis motivere ungdomen?

I samarbeid med ungdomsskulane og Luster Folkeakademi var Luster Sparebank økonomisk støttespelar då ein av nordens mest etterspurde fordragshaldarar, Mia Bjørjesson, vitja kommunen i februar. Målet med opplegget var å motivere og inspirere ungdomane våre, samt gje foreldre gode råd om korleis dei kan hjelpa og motivera ungdomane best mogleg i det daglege. Første del av opplegget var lagt til Luster ungdomsskule der alle elvane fekk møta Mia Børjesson, medan foreldra var samla til storforeldremøte og motivasjonsforedrag på Hafslo samfunnshus om kvelden. Opplegget er i ettertid omtala som svært lærerikt og matnyttig.

Elevprosjekt i Hestaskårane

På husmannsplassen Hestaskårane har det vore gjennomført eit studentprosjekt. Prosjektet er i ettertid ei gåve til Luster Sogelag som har fått ansvar for å vedlikehalde konstruksjonane. Dei to konstruksjonane vil alltid vere ulåste og dermed tilgjengelege for både lustringar og turistar. Banken har støtta studentprosjektet økonomisk.

Av andre større kulturelle tiltak som me har gjeve gåve eller sponsorstøtte til, utover den ordinære gåvetildelinga kan nemnast: Blåe Tonar i Jostedal, «Julesong 2015» i Sogndal kulturhus, julekonsertar i Dale, Joranger og Gaupne kyrkje, Luster Danseverkstad, Sogndal Danseverkstad, Raud Dos med applikert dekor, Luster Energiverk, naudarbeid i Hellas/Lesvos, Jubileumsbok Frelsesarmeen i Sogndal 100 år.

Banken støttar Kulturdagane på Skjolden og Lustramarknaden økonomisk, samstundes som me deltek aktivt med stand på Lustramarknaden.

Vidare vil me trekke fram utdeling av kultur- og næringsstipend til ungdom. Åtte ungdomar med ambisjonar om å utvikle eigne idèar og talent vart tildelte ungdomsstipend på 10.000 kroner kvar under Lustramarknaden 2015. Målet med ungdomsstipendet er å støtte opp om unge mellom 16 og 25 år som har ambisjonar. Stipendet går til dei som satsar målmedvite for å ta eit steg vidare innan: song, musikk eller annan kultur, vil utvikle seg innan idrett/sport, eller har gode idèar og planar om å drive eiga næringsverksemd.

Luster Sparebank med fleire har saman med idrettslaga i kommunen oppretta eit «laug» som deler ut stipend til ungdommar som er «på veg» til elitenivå i sin idrett. Det er idrettslaga som melder inn kandidatar til lauset.

Sparebankveka 2015 hadde arrangement i Luster, Skjolden, Jostedal, Solvorn og Veitastrond, i tillegg til Gaupne og Hafslo. Det var god oppslutnad. Tømmepremie var «pennahus» som såg ut til å falla i smak.

Lokalmarknaden

Folketalsutvikling i Luster:

År	Innbyggjarar	År	Innbyggjarar
1970	5.126	2010	4.945
1980	5.102	2012	5.041
1990	5.172	2013	5.089
2000	5.003	2014	5.118
2008	4.870	2015	5.089 prognose

Det er svært viktig for utviklinga i kommunen at folketalet vert oppretthalde. Det er då gledeleg å sjå at me har hatt ei positiv folketalsutvikling dei siste åra. Om lag 17 prosent av innbyggjarane er 67 år eller eldre, noko som inneber at Luster kommune i snitt har ein eldre folkesetnad enn resten av landet.

Ei utfordring for Luster, til liks med mange andre distriktskommunar, er at ein svært stor del av ungdomane tek høgare utdanning i andre delar av landet, og at arbeidsmarknaden for personar med slik utdanning er avgrensa. Luster er likevel i ein betre posisjon enn mange andre kommunar grunna kort avstand til Sogndal og Leikanger. Det pendlar ca. 700 personar ut av kommunen og ca 200 personar inn til kommunen. Ei utfordring vert då å gjere lustrasamfunnet attraktivt å bu i sjølv om arbeidsplassen ligg i ein nabokommune.

Statistisk sentralbyrå sin statistikk syner at det var registrert 34 arbeidsledige det vil sei 1,3 prosent, i Luster kommune ved utgangen av desember 2015. Dette er eit svært lågt tal, tilsvarande tal for 2014 var 35.

Næringslivet i Luster

Luster Sparebank finansierer eksisterande og nye verksemdar. Banken har som mål å medverke til ei aktiv næringsutvikling i kommunen. Banken har eit godt og tett samarbeid med Luster kommune i nærings saker.

Reiselivet generer stadig meir trafikk og Visit Sognefjord rapporterer at talet på gjestedøgn i Sogn har auka med 36.279 i 2015 (januar – november månad) som er ein auke på 6,7%. Auken i 2014 var på 21.474 gjestedøgn. Tala frå Vist Sognefjord viser at hytte/camping har ein liten nedgang ,medan hotellnæringa har ein fin auke i gjestedøgn med heile 30,5 prosent. Det er dei utanlandske turistane som står for auken. Ser vi berre på utanlandske turistar, har vi ein auke i gjestedøgn totalt for Sogn på 55.468, som er ein auke på heile 18,6%. Det er såleis ein nedgang i norske turistar dette året.

I løpet av 2015 har to av hotella i kommunen fått nye eigarar. Både Tørvis Hotell og Skjolden Hotell har planar om renovering og utviding av kapasiteten for å møte den positive utviklinga i reiselivsmarknaden.

Tal frå primærnæringane viser at det vert stadig færre gardsbruk i Luster. I år 2000 var det registrert 197 sauebruk i kommunen. I 2015 er dette redusert til 121 bruk, samstundes som det berre var 4 bruk med geitehald att i 2015. I år 2000 var det registrert 130 bruk med mjølkeproduksjon og dette er no redusert til 56 bruk. Statistikken viser at dei som framleis er i drift har større besetning slik at reduksjonen i talet på dyr ikkje er så dramatisk som endringa i talet på gardar.

Luster kommune tilbyr gunstige finansieringsordningar for å stimulere til investeringar innan landbruket. Tiltaka frå kommunen si side ser ut til å verke, og vi har fleire bønder som satsar og byggjer nye driftsbygningar. Dette gjeld spesielt innan saueneæringa.

Aktiviteten i bygg- og anleggsbransjen lokalt har halde seg på eit relativt høgt nivå i løpet av året. Luster Sparebank har delteke i finansieringa av fleire større lokale

bustadutbyggings- prosjekt. Det er også oppført to nye næringsbygg lokalt. Fleire nye bustadfelt er og under utbygging i kommunen. Utviklinga framover er etter vår vurdering svært avhengig av aktiviteten i lokalmarknaden og den generelle økonomiske utviklinga i landet.

Decco AS er ei ny verksemd som har etablert seg i Gaupne og satsar innan reklame- og profileringsmarknaden. Ei anna ny spennande verksemd, innan ei ny næring i Luster, er Sognefjord Sjokolade AS. Verksemda har etablert seg i Marifjøra med produksjon- og utsalslokale.

Næringslivet i Luster representerer eit breitt spekter av ulike næringar. Mange av verksemdene er høvesvis små, noko som kan vere ein fordel i ei tid med store omstillingar og krav til raske handlingar. Utfordringar som sentraliseringspolitikk, netthandel og andre utviklingstrekk i tida merkast også i Luster. Dette fordrar aktørar som kan bidra til å til å oppretthalde aktivitet og utvikling i lokalsamfunnet.

Som ei oppsummering kan ein seie at næringslivet i Luster stort sett går rimeleg bra med stabil drift og akseptabelt økonomisk resultat. Ein del av bedriftene burde hatt ein høgare eigenkapital. Det er viktig at kvar enkelt bedrift i tider som no med lågt rentenivå og rimeleg god aktivitet prøver å avsetje buffer til å møte utfordringane til fornying og konkurranse framover.

Arrangement

Luster Sparebank og Luster kommune har gjennom mange år arrangert temamøte for næringslivet. Det har vore ulike tema, og jamt over svært god interesse. Me arrangerte i 2015 eit temamøte og to lunchmøte for næringslivet saman med Luster kommune, der tema på temamøte var:

Status og framdriftsplanar innan vasskraft i Luster, både ny utbygging og større arbeid på eksisterande anlegg.

Verksemder som hadde innlegg var: Statkraft, Hydro, Luster Energiverk og Luster Småkraft, Veitastrond – selskapet Tyngdekraft og grunneigar-representant.

Tema på lunchmøta var:

Kvifor er styret i ei bedrift viktig? Innleiing ved direktør Halvor Flatland i Innovasjon Norge og Kjetil Hovland som nyttar eksterne styremedlemmer i si verksemd Digital Etikett AS.

På det andre lunchmøte var det synfaring på Fjordglas, der dagleg leiar snakka om kor viktig investering i ny teknologi er for Fjordglas. I tillegg vart det orientert om lærlingeordninga ved dagleg leiar Anne Kauppi frå Sogn opplæringskontor.

Arrangementa hadde svært godt oppmøte og det er gledeleg å sjå at slike arrangement også dreg deltakarar frå nabokommunane.

Kvinner og pensjon

Sist haust sette banken fokus på kvinner og pensjon i samband med arrangementet «damenes aften» i Lustrabadet. Banken, saman med føredragshaldarar frå ekstern bedrift, stod for det faglege innhaldet for kvelden. Tilskipinga vart ein suksess på alle

måtar og banken fekk svært gode tilbakemeldingar på temavalet. Banken hadde oppfølging av alle deltakarane dagane etter kurset med godt resultat.

30 årsjubileum for Lustrakalenderen

Heilt frå 1987 har Lustrakalenderen vore eit viktig profilelement frå Luster Sparebank. Dette året heng den 30. kalenderen på veggene i heimar og på kontor i nye 3500 eksemplar. I jubileumskalenderen laga me, i tillegg til årskalenderen, plass til omtale og foto frå den første Lustrakalenderen. Mange hevdar at kalenderen ikkje berre er eit profileringsprodukt frå Luster Sparebank, men er god reklame for Luster. Det er litt moro for banken at kalenderen har overlevd i så mange år og at den framleis er like etterspurd. Banken takkar alle fotografane som gjennom år har levert gode foto til kalenderen og me håpa på nye gode bilete vidare.

Moderne bank – Teknologi – Nye miljø

Kundane våre nyttar stadig meir digitale media i sin kommunikasjon med omverda. Denne utviklinga er banken med på. Banken har siste åra medvite profilert seg gjennom nye kanalar som t.d. Facebook og Instagram.

Interessa for skikøyring utanfor preparerte løyper har eksplodert. I dette miljøet er Sogn Skisenter sentralt og banken har valt å eksponera seg på fleire måtar her. I tillegg til å vera sponsor for skisenteret er banken svært synleg som sponsor på Fri Flyt sine filmar med Karl-Kristian Muggurud. Muggurud blir rekna som ein av dei største profilar innan frikøyring i landet. <http://www.friflyt.no/Ski/Hoeydepunkter-fra-Muggurud>

Samarbeidspartnarar

Dei Samarbeidande Sparebankane (DSS)

Samarbeidet med DSS er særst viktig for Luster Sparebank. Bakgrunnen for samarbeidet er at bankane kan trekke synergjar gjennom mellom anna innkjøpsavtalar, meirsal, kostnadssparing og andre stordriftsfordelar. Deltakarar i samarbeidet er: Spareskillingbanken, Haugesund-, Etne-, Flekkefjord-, Lillesand-, Skudenes & Aakra-, Søgne og Greipstad-, Voss- og Luster Sparebank.

Framtidsfylket AS

Framtidsfylket er eit selskap eigd av næringsorganisasjonar, arbeidsgjevarar, fylkeskommunen og kommunar og har som hovudmål: Vekst og verdiskaping i Sogn og Fjordane gjennom rekruttering av kompetent arbeidskraft. Luster Sparebank er medeigar i selskapet.

Frende Forsikring AS – Frende Holding AS

Luster Sparebank gjekk i 2007 inn på eigarsida i forsikringselskapet Frende Forsikring. Saman med 14 andre sparebankar vart dermed Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS stifta. Både skade- og livselskapet har tilhald i Bergen. For banken betyr dette at me via Frende kan tilby eit totalt forsikringsprodukt med både liv- og skadeforsikring. Banken har brukt ressursar på forsikringsatsinga, og det er gledeleg å sjå at det har gjeve resultat.

Norne Securities AS

Luster Sparebank har ein eigarpost i verdipapirføretaket Norne. Via Norne kan Luster Sparebank tilby kundar som ønskjer å handle enkeltaksjar eit svært godt handels- og portefølgjesystem. Her ligg og sals- og kjøpsrettleggingar med utfyllande kommentarar.

Verd Boligkreditt AS

Luster Sparebank er medeigar i Verd Boligkreditt AS. Bustadkredittselskapet er med på å sikre banken betre funding og likviditet.

Brage AS

Saman med blant anna DSS bankane, Fana Sparebank og Sparebanken Vest etablerte Luster Sparebank eit nytt leasingselskap i 2010.

Eiendomskreditt AS

Luster Sparebank er aksjonær i Eiendomskreditt AS som held til i Bergen. Eiendomskreditt AS og dotterselskapet Kredittforeningen for Sparebanker er samarbeidspartnerar som blir nytta i samband med innlån av midlar og er aktuell partner i større låneengasjement.

Fondsselskap

Luster Sparebank har distribusjonsavtalar med DNB og fondsselskapa Odin og Skagen Fondene. Dette gjer at banken kan tilby kundane spare- og fondsprodukt frå fleire aktørar.

Utviklinga i norsk og internasjonal økonomi 2015

Norsk økonomi opplever for tida store utfordringar som følge av lågare aktivitet i petroleumssektoren. Ein reduksjon i oljeinvesteringane har lenge vore venta, men utslaget har vorte større som følge av det kraftige fallet i oljeprisen. Oljeprisen har no falle over 70 prosent sidan juni 2014. Førebels anslag frå Norges Bank viser at veksten i Fastlands-BNP blei redusert frå 2,3 prosent i 2014 til 1,4 prosent i 2015, som er det lågaste vekstnivået sidan finanskrisa. For 2016 ventar sentralbanken at veksten minkar ytterlegare, til 1,1 prosent.

Oljeprisfallet har også medverka til ei svekking av den norske krona. Svekkinga av krona, saman med pårekna lågare lønnsvekst, er venta å betra Norge si konkurranseevne når det gjeld tradisjonelle eksportvarer, og gje eit løft for norsk eksportnæring.

Svekking av krona medverkar også til å trekke inflasjonen opp, gjennom høgare prisar på importerte varer. Dersom ikkje krona svekkar seg vidare er likevel effekten mellombels, og i tida som kjem er det dermed venta at inflasjonen vil avta noko.

Pengepolitikken blei halden ekspansiv gjennom 2015. Norges Bank kutta styringsrenta 0,25 prosentpoeng to gonger gjennom året, noko som ga ei rekordlåg styringsrente på 0,75 prosent. Sentralbanken har signalisert at det er utsikter til ytterlegare rentekutt i løpet av første halvår i 2016. Til tross for rekordlågt rentenivå ligg likevel norske renter godt over nivået hos dei viktigaste handelspartnerane våre.

I tillegg til ein meir ekspansiv pengepolitikk er også finanspolitikken justert tilsvarande. Det strukturelle, oljekorrigerede underskotet, som måler den underliggjande pengebruken av oljeinntektene, har auka ytterlegare.

Ulik utvikling hos bedriftene

Fallet i aktivitet i oljerelaterte verksemd har gitt svært varierende verknad på norske bedrifter og regionar. Oljeinvesteringane, som lenge har medverka vesentleg til økonomisk vekst i Norge, medverkar no negativt. Det kraftigaste fallet i investeringsnivået blei truleg teke ut i 2015, men mest sannsynleg vil vi sjå ein vesentleg nedgang også i 2016.

Den tradisjonelle eksportnæringa nyter godt av svak krone og betra konkurranseevne i den internasjonale marknaden. Likevel har fastlandsbedriftene sine investeringar falle dei siste åra. Tala viser stor skilnad mellom ulike næringar. Ikkje overraskande er det næringane som er tett knytte til petroleumsindustrien som opplever ein negativ vekst. For næringar som industri og kraftproduksjon er det venta auka investeringar i åra som kjem.

Hushaldningane si gjeldsbelastning aukar – men spareraten er høg

Privat forbruk utgjør ein vesentleg del av BNP, men har gjennom 2015 minka noko. Utsikter til svakare lønnsvekst, høgare prisvekst og auka arbeidsløyse medverkar til å legge ein dempar på utviklinga. Låge renter bidreg positivt i forhold til hushaldningssektoren si gjeld. Hushaldningane si sparing utgjorde i store deler av 2015 over 10 prosent av disponibel inntekt (SSBs sparerate), mot 6,7 prosent i gjennomsnitt for årene 2010-2014.

Gjeldsutviklinga for hushaldningane heldt seg relativt stabil gjennom fjoråret, med ein tolv månadersvekst på mellom 6 og 6,5 prosent. Gjeldsveksten er såleis framleis høgare enn veksten i disponibel inntekt, noko som betyr at hushaldningane si gjeldsbelastning har auka ytterlegare. Utlånsundersøkinga til sentralbanken indikerer både redusert etterspurnad etter lån og innstramming i bankane sin kredittpraksis.

Bustadprisane trendar ned – store regionale skilnader

Bustadprisane var i gjennomsnitt 7,2 prosent høgare i 2015 enn i 2014. Detaljane viser likevel at tolv månadersveksten for Norge samla avtek. Frå ein årleg vekst i underkant av 9 prosent i starten av året enda veksten i desember på 5 prosent. Det er store regionale skilnader i bustadprisutviklinga, der vestlandet skil seg negativt ut. Tal for desember viser at veksten i Stavanger siste år har vore -5,3 prosent. I Bergen og Trondheim ble veksten høvesvis 6,0 prosent og 4,1 prosent. Oslo opplever sterkast prisvekst, 9,5 prosent frå desember 2014 til desember 2015.

Internasjonalt

Den økonomiske veksten i verda var ifølge IMF 3,1 prosent i 2015. Framveksande økonomiar stod for hovuddelen av veksten, til tross for mellom anna nedgang i råvareprisane og politisk usikkerheit ei rekke stadar. I industriland er veksten samla sett lite endra frå året før, men veksttakten varierer mykje mellom de ulike landa.

USA opplever no solid vekst i økonomien, drive av mellom anna klar vekst i privat konsum og auka bustadinvesteringar. Arbeidsløysa har falle betydeleg sidan toppen under finanskrisa. Tillit til at veksten har festa seg førte til at Federal Reserve (FED) i desember heva sentralbanken si signalrente, etter om lag sju år med nullrente og tre rundar med ekstraordinær tilførsel av likviditet til marknaden gjennom kjøp av statspapir ("kvantitative lettingar").

I Eurosona er veksten framleis svak, og arbeidsløysa er høg. Samstundes føregår det ei gradvis gjeldsnedbygging. Indikatorar på bedriftene og hushaldningane sine forventningar viser likevel aukande optimisme, medan pengepolitikken framleis vert innretta svært ekspansivt. Sjølv om fleire indikatorar peikar i rett retning vil det truleg ta tid før veksten i eurosona kjem tilbake på eit meir normalt nivå.

Økonomien i Kina møtte motbør gjennom fjoråret, mellom anna med lågare aktivitet i industrien og kraftig fall i aksjemarknaden. Likevel har den økonomiske veksten halde seg sterk sett i høve til normale veksttakter i Europa og USA. Årsakene til dette er framleis god utvikling i hushaldningane sitt forbruk og solid vekst i tenestesektoren. Samla sett er det likevel fleire usikkerheitsmoment rundt vidare utvikling i kinesisk økonomi. Veksten er venta å avta ytterlegare i åra som kjem, og det vil få mykje å seia for verdsøkonomien om vekstfallet kjem gradvis eller raskt.

Resultat og Balanse for 2015

Banken sitt ordinære resultat etter skatt syner eit overskot på kr 27,3 millionar for 2015. For 2014 var resultatet kr 29,7 millionar. Driftsresultat før tap og vinst ved sal anleggsaksjar er i 2015 på kr 32,7 millionar.

Rentenettoen er på 1,87 prosent i 2015 mot 1,97 prosent i 2014. Samanlikna med andre bankar har Luster Sparebank ein tilfredsstillande rentenetto. Grunnen til dette er god innskotsdekning og høg eigenkapital. Dette saman med effektiv drift gjer det mogeleg for oss å vere konkurransedyktige på prisar, samstundes som vi klarer å halde ein god rentenetto.

Driftskostnadene er i kroner høgare i 2015 enn i 2014. I prosent av gjennomsnittleg forvaltningskapital utgjer driftskostnadene i 2015 1,23 prosent. Dette er ein auke samanlikna med 2014 då dei var på 1,22 prosent. Personalkostnader har auka. Auken er i hovudsak i samsvar med budsjett.

Banken har i 2015 saman med andre bankar i DSS gjennomført eit prosjekt for val av strategisk samarbeidspartnar på IT-sida. Prosjektet har kravd resursar og dette er hovudårsaka til at administrasjonskostnader og andre driftskostnader har auka.

Driftskostnadsprosenten er definert som forholdet mellom driftskostnader og driftsinntekter. Luster Sparebank har ein driftskostnadsprosent på 52,55 prosent. Dette er litt høgare enn i 2014 då den var på 49,37 prosent. Kostnadsprosenten er låg i forhold til samanliknbare bankar.

Driftsresultat før tap for 2015 er på kr 32,7 millionar, som er kr 3 millionar dårlegare enn i 2014.

Banken har kostnadsført kr 3,3 millionar i tap på utlån i 2015. Årsak til kostnadsføring er i hovudsak nedskrivingar på grupper av utlån som har auka frå kr 12,1 millionar pr.

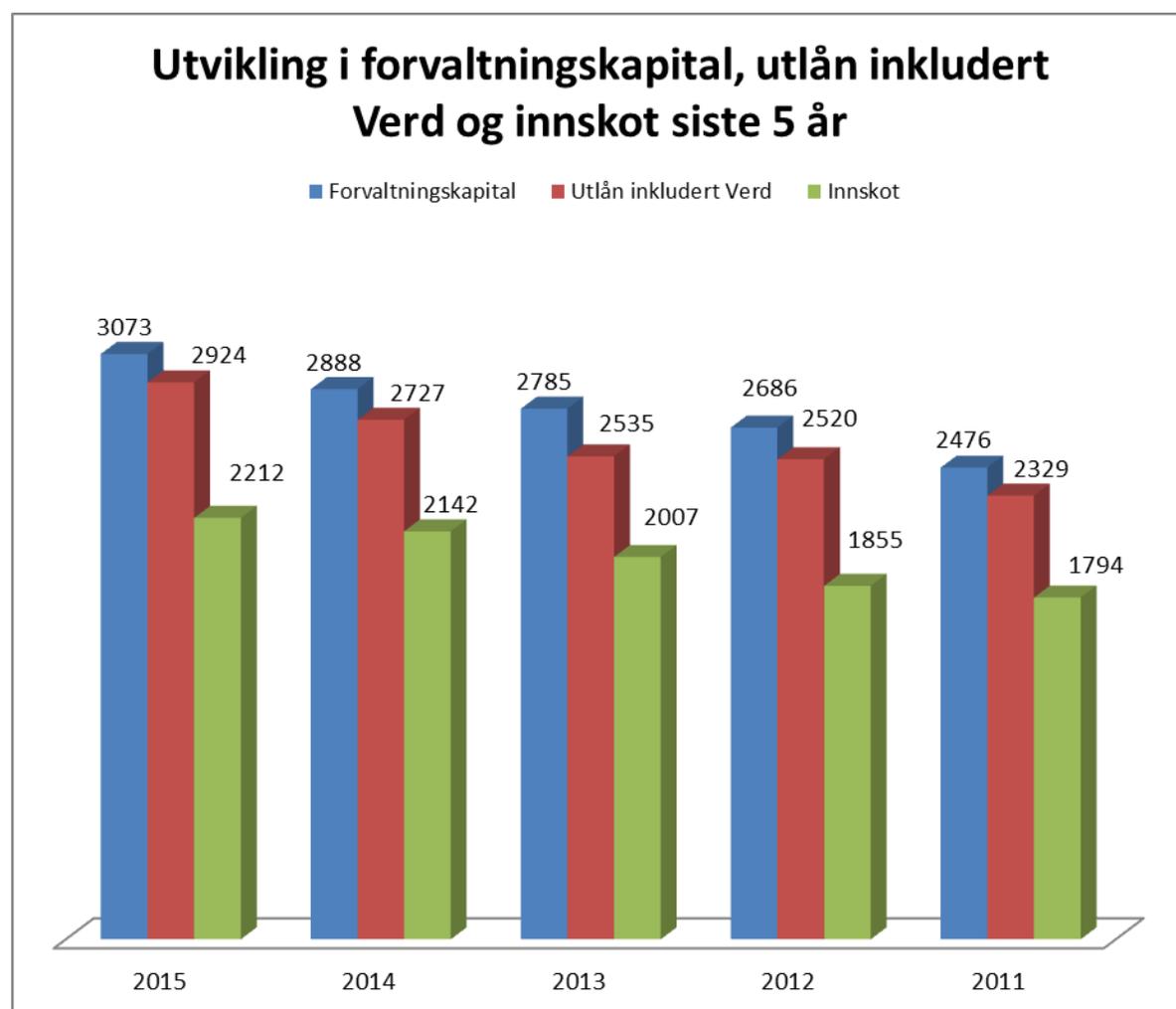
31.12.2014 til kr 13,8 millionar pr. 31.12.2015. Misleghaldne /tapsutsette lån i prosent av brutto utlån er på 1,42 % pr. 31.12.2015. Det har auka litt frå 31.12.2014 då denne prosentsatsen var på 1,19 %.

Vinstar ved realisering av anleggsaksjar er inntektsført med kr 6,58 millionar. Det alt vesentlege av dette er vinst ved sal av banken sine aksjar i DNB ASA. Ein har og nedskrive ulike anleggsaksjar og fond med til saman kr 0,13 millionar.

Resultatet for år 2015 tilrår styret å nytte slik:

Avsetjing til gåvefond	kr 1.800.000
Avsetjing til gåver	kr 2.000.000
Overført til sparebanken sitt fond	<u>kr 23.487.975</u>
Sum disponert	<u>Kr 27.287.975</u>

Forvaltningskapital, utlån inkludert overføring til bustadkredittselskap og innskot har alle auka i 2015. Forvaltningskapitalen har auka med 6,4 prosent. Utlån inklusiv overføring til Verd Boligkreditt AS har auka med 7,2 prosent. Innskota har auka med 3,3 prosent.

I langsiktig finansiering har banken tre obligasjonslån plassert i marknaden.

I tillegg har me langsiktige lån via Kredittforeningen for Sparebanker. Totalt har me ved årsskiftet lånt inn kr 454,4 millionar. Av dette har kr 105 millionar forfall i 2016.

Kapitaldekkinga til banken pr. 31.12.2015 var 20,22 prosent mot 21,09 prosent pr. 31.12.2014. All eigenkapital i Luster Sparebank er kjernekapital. Eigenkapital i prosent av eigen balanse var 12,14 prosent.

Luster Sparebank har ved utgangen av 2015 ein bokført eigenkapital på kr 373,0 millionar. Av dette er kr 15,1 millionar avsett til gåvefond.

Rekneskapan er sett opp under føresetnad om "fortsatt drift".

Risikotilhøve

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at ein kunde eller motpart ikkje kan gjere opp sine forpliktingar overfor banken. Dette er den største risikoen for banken og relaterer seg i hovudsak til utlån og garantiar ovanfor kundar. Styret vurderer kredittrisikoen til å vere moderat for lån til personmarknaden, men noko større på utlån til næringslivet.

Av samla utlån er 72,6 prosent til personmarknaden og 27,4 prosent til næringslivet og det offentlege.

Styret vurderer utlåna som godt sikra. Banken har få store engasjement til næringslivet. Misleghald og tapsutsette person- og næringslivslån har gått litt opp i 2015 jamfør note 2.7. Desse engasjementa blir følgt opp kvartalsvis av styret.

For å halde oversikt over risikoeksponeringa til banken vert dei 10 største konglomerata rapporterte kvartalsvis til styret. Alle tapsmerka engasjement over kr 750.000,- og andre engasjement av spesiell karakter, vert også gjennomgått og rapportert. Vidare vert alle engasjement over kr 3,0 millionar og tapsmerka engasjement over kr 250.000,- rapporterte årleg til styret. For aksjeselskap med engasjement over kr 750.000,- vert det årleg innhenta rekneskap som blir underlagt vurdering. I tillegg vert det henta inn perioderekneskap på næringslivsengasjement som banken ønskjer å følgje tettare opp. Målsetjinga er vidare å følgje opp med kundemøte for å få ein tett og god dialog med kundane. Sjå elles note 2.3 over utvikling i risikoklassifisering.

Samla tapsnedskrivningar på kr 21,7 millionar, er etter styret si vurdering tilstrekkeleg til å dekke banken sin kredittrisiko på utlån. Banken sine obligasjonar er vurdert til lågaste av kostpris og marknadsverdi.

Sjølv om vi meiner kvaliteten i utlånsmassen i dag er god, trur vi at det ikkje vil vere urealistisk å rekne med eit årleg tap i storleiken 0,3 prosent til 0,4 prosent på utlån i tida framover.

Kurs- og renterisiko

Banken har kr 257,3 millionar i fastrentelån til kundar med ein renterisiko på 403,6 milliår.

Behaldninga av obligasjonar er bokført med kr 32,8 millionar og samla renterisiko utgjer 11 milliår. Det vil seie at ei endring i det generelle rentenivået på 1 prosent vil påverke driftsresultatet med kr 0,11 millionar.

På innlånssida har banken kr 114,5 millionar i innskot med rentebinding frå kundar og kr 454 millionar i innlån og utstedt obligasjonslån med kvartalsvise renteendringar. Samla renterisiko for desse gjeldspostane er 148,2 milliår mot 128,5 milliår pr 31.12.2014.

Banken har òg risiko knytt til aksjar, aksjefond og grunnfondsbevis. Papira har god spreining og volumet er delt på fleire sektorar. Dei største sektorane er bankar, andre finansinstitusjonar og kraft. Styret får månadlege rapportar om behaldning og avkastning på verdipapira saman med spesifisert oppgåve over kjøp og sal.

Styret vurderer at banken er netto lite eksponert for renterisiko. Det er sett opp mål for kor høg netto renterisiko banken kan ha.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at banken manglar likviditet til å kunne innfri gjeld ved forfall.

Utlånsportefølja til banken har lang løpetid jamfør note 13.1 i rekneskapen, medan størstedelen av innskota frå kundane kan takast ut utan oppseiing. Dette tilhøvet inneber ein likviditetsrisiko, men er ein situasjon banken har levd med i alle år. Banken finansierer no 88,9 prosent av utlåna med eigne innskot. Vi låner inn frå andre finansinstitusjonar og via eige obligasjonslån. Vi legg bustadlån over i Verd Boligkreditt AS, for på denne måten å frigje likviditet. I tillegg har vi kortsiktig trekkraume hjå ein annan finansinstitusjon.

Banken har utarbeidd strategi for langsiktig og kortsiktig finansiering. Sett i høve til banken sin høge eigenkapital, vurderer styret likviditetsrisikoen som moderat. Utviklinga i likviditeten og finansieringa av balansen vert månadleg rapportert til styret.

Valutarisiko

Banken har for tida ikkje valutarisiko.

Driftsrisiko

Banken er avhengig av moderne teknologi, spesielt edb-løysingar. I samarbeid med leverandøren er det lagt ned eit omfattande arbeid for å sikre stabilitet og tryggleik i desse løysingane, samt hindre uvedkomande i å få tilgang til banken sine data. Det er fastsett regelverk for å sikre dette.

Personale – arbeidsmiljø

Ved utgangen av 2015 hadde me 25 fast tilsette medarbeidarar, av desse er 10 deltidstilsette. 54 prosent av banken sine tilsette er kvinner. Gjennomsnittsalderen for banken sine tilsette er 49 år og gjennomsnitt tilsetjingstid er 18 år. To vikarar har fått fast arbeid i Luster Sparebank i 2015. Ingen tilsette har slutta. Banken har ein vikar ved slutten av året i 100 prosent stilling. Me har ikkje tilsett nye medarbeidarar i 2015.

Dei tilsette medrekna ferievikaren utførte 20,40 årsverk dette året.

Me er ei næring der det er stor konkurranse og marginane er små. Dette gjer at endringar er ein del av kvardagen for dei tilsette. Me jobbar vidare med at den enkelte kunderådgjevar skal ha kunnskap om alle produkt banken tilbyr, og at kunden skal kunne halde seg til ein kunderådgjevar.

Det er oppretta ei marknadsgruppe med hovudoppgåve å ta seg av det totale marknadsarbeidet i banken. Dette inkluderer også rådgjeving- og salsoppfølging av dei tilsette. Marknadsgruppa har det overordna ansvaret for marknadsarbeidet og rapporterer direkte til banksjef. Marknadsgruppa er eit prøveprosjekt som skulle gå over eit år og skulle evaluerast etter 31. mai 2015. Gruppa er samansett av Linda Tuften, Thomas Dalsøren og Alf Henning Evjestad (leiar). Marknadsgruppa har vore ein suksess og har fått forlenga engasjementet til 30 juni 2016.

Banken ser det som viktig at dei tilsette held seg i god fysisk form og har gjeve støtte til tilsette som nyttar treningssenter. Me har også i 2015 hatt sjølvregistrering av trim under motto: "Ut på tur der du bur". Banken er og med på opplegget "prosjekt sjukefråvær" ved Luster Treningssenter. Fleire av dei tilsette har i løpet av året nytta seg av tilbodet, og tilbakemeldingane er svært gode. Korttidssjukefråværet er på 0,39 prosent i 2015. Samla sjukefråvær har vore 8,22 prosent.

Luster Sparebank følgjer Hovudavtalen og Sentralavtalen som er utarbeida mellom Finans Norge (arbeidsgivarorg.) og Finansforbundet (arbeidstakarorg.). I tillegg har me eigen Bedriftsavtale som er utarbeidd mellom leiing og tillitsvalde.

Luster Sparebank si verksemd er ikkje i strid med menneskerettane.

Banken er ei IA-verksemd (IA = inkluderande arbeidsliv). Luster Sparebank har utarbeidd eigne mål og rutinar i samsvar med IA-avtalen. Banken er medlem av Sogn Bedriftshelseteneste. Tillitsvalde, verneombod og leiinga i banken prioriterer korleis banken skal nytta ressursane som er tilgjengelege i bedriftshelsetenesta. Administrasjonen har eit godt samarbeid med dei tillitsvalde i Luster Sparebank. Den tradisjonelle haustturen vart i år gjennomført i mars og gjekk til Golsfjellet. Det var god deltaking og svært gode tilbakemeldingar.

Det er i 2015 teikna helseforsikring for dei tilsette. Alle tilsette i Luster Sparebank er frå 01.01.2015 tilknytt innskotspensjon med maksimumssatsar. Ytelsepensjon vart avvikla frå same dato.

Kompetanseutvikling

Luster Sparebank sin viktigaste ressurs er medarbeidarane sin kompetanse og evne til å avdekka og dekke behovet til kundane våre.

Luster Sparebank har eigen utdanningsavtale og legg tilhøva til rette for tilleggsutdanning. Ved å ha god og oppdatert bankfagleg kompetanse kan me yte kundane våre best mogeleg rådgjeving og service. Administrasjonen og tillitsvalde er i tillegg einige om ein eigen kompetanseavtale som skal gjelda frå 01.01.2016.

Luster Sparebank er oppteken av at tilsette og tillitsvalde i banken har stillingar og verv etter kompetanse. Ut frå eit likestillingsperspektiv har banken prøvd på best mogeleg måte å leggje tilhøva til rette både for kvinner og menn.

Funksjon	Kvinner	Menn
Forstandarskap	30 %	70 %
Kontrollkomitè	33 %	67 %
Styret	40 %	60 %
Tilsette	54 %	46 %

Miljø

Banken driv ikkje verksemd som ureinar det ytre miljø meir enn det som er normalt for næringa.

Luster Sparebank er sertifisert som Miljøfyrtårn. Miljøfyrtårn er eit norsk, offentleg sertifikat som vert støtta og anbefalt av Miljøverndepartementet. Det er i samband med dette lagt opp til ulike interne tiltak som skal redusere bruken av energi og papir samt redusere avfallsmengda. Etter omfattande restaurering av bankbygget er det svært gledeleg å sjå at energiforbruket er betydeleg redusert. I 2006 var forbruket på det høgaste, 283.000 kWh. I 2014 var forbruket på 168.000 kWh og i 2015 var det 167.000 kWh. Luster Sparebank har som mål å redusere reiseverksemda. Me nyttar telefon- og nettmøte i dei høva der dette er mogeleg.

Fairtrade

Luster Sparebank er godkjent som Fairtrade bedrift. Fairtrade handlar om rettferdig handel. Fairtrade arbeider for at internasjonal handel skal skje på eit grunnlag som set folk i stand til å leva – ikkje berre overleva. Ved at ein handlar Fairtrademerka produkt medverkar ein til at dei som har produsert vara kan forsyta seg sjølv og familien sin, utan å vera avhengig av hjelp og bistand. Med dette får dei høve til å skapa si eiga framtid og bidra til å byggja opp sitt eige lokalsamfunn.

Styret sitt arbeid

Banken sitt styre har 5 medlemmer. Banksjef deltek på styremøta, men er ikkje medlem av styret. Styret har i 2015 hatt 11 styremøte. Styremøta skjer etter fast årsplan. Styret evaluerer årleg si samansetjing og arbeidsform og følgjer kontinuerleg opp vedtekne planar og budsjett. I 2015 har styret lagt særleg vekt på følgjande:

- Revisjonsutvalgsoppgåver
- ICAAP (risikostyring)
- Oppfølging av økonomi, likviditet og funding
- Oppfølging av misleghald og utsette engasjement
- Oppfølging av store engasjement
- Oppfølging av rapport frå Finanstilsynet
- Strategiarbeid
- Internkontroll
- DSS (og dermed Luster Sparebank) sin avtale med Evry er fornya (2016-2019).

Utsiktene framover

Luster Sparebank er ein sjølvstendig, aktiv og tilgjengeleg bank. Banken er ikkje tilslutta nokon av dei store bankgrupperingane. Som frittstående bank må me òg setje høge krav til intern kompetanse. Gjennom dette arbeidet står me betre rusta til å møte framtida med nye krav og utfordringar. Auka kompetanse styrkjer tilbod og service, og gjer banken til ein enno betre medspelar overfor næringslivs- og privatkundar. Dette er òg viktig for det gode samarbeidet me har med offentleg sektor.

Styret har god tru på at 2016 vil bli eit godt år for Luster Sparebank, sjølv om konkurransen ikkje vil bli mindre enn før – snarare tvert om. Kampen om dei gode kundane vert hardare og me må rekne med at presset på rentemarginen held fram. Det er viktig å ha fokus på rentemarginen, då den er avgjerande for eit godt resultat. Andre driftsinntekter er òg viktige i tida framover. Banken arbeider aktivt med kvalitetssikring og utvikling av organisasjonen. Det å sikre ein sunn økonomi er viktig med tanke på å oppretthalde banken si gode rating og dermed få så låge påslag på innlån (funding) som mogeleg.

Sikring av banken sin likviditet må framleis vere ei prioritert oppgåve, både å oppretthalde og auke kundeinnskot og å sikre seg tilgang til andre langsiktige innlån.

På kredittområdet er det viktigare enn nokon gong å ha høg kvalitet og oppfølging av enkeltengasjement.

Luster Sparebank har solid økonomi. Banken har opparbeidd ein eigenkapital stor kr 373 millionar som tilhøyrrer lokalsamfunnet. Eigenkapitalen er avgjerande for å kunne halde fram som sjølvstendig bank og medverke til lokal næringsutvikling.

Styret har som mål at Luster Sparebank til ei kvar tid skal tilby relevante produkt og tenester til konkurransedyktige prisar. Personleg kontakt, tillit, rådgjeving, raske avgjerder og god service er viktige element som me ønskjer å ivareta og vidareutvikle. Utover dette ser styret det viktig som lokalbank å vere ein aktiv støttespelar og pådrivar i utviklinga av lokalsamfunnet og næringslivet.

Takk til kundar, tillitsvalde og tilsette

Med dette takkar me kundane og bygdefolket for svært god oppslutnad om Luster Sparebank. Me rettar og ei varm takk til alle tillitsvalde for innsatsen, og ikkje minst dei tilsette for stor innsats og godt samarbeid i året som har gått. Luster Sparebank er ein solid bank, og med kompetente og serviceinnstilte medarbeidarar er me godt rusta til å møte framtidige utfordringar og kundane våre sine behov.

Luster Sparebank ser fram til stort engasjement og godt samarbeid i 2016 til beste for kundane og interessegruppene elles.

Gaupne, 12. februar 2016

STYRET FOR LUSTER SPAREBANK

Bjarne Venjum
leiar

Ove Nyland
nestleiar

Tanja Fiskaa Haugen

Randi Bugge

Inge Teigen

Oddstein Haugen
banksjef

RESULTATREKNESKAP

Tal i heile kr 1000

	NOTE	2015		2014	
RENTEINNETEKTER OG LIKNANDE INNETEKTER					
Renter av utlån til og krav på kredittinstitusjonar		2.296		3.225	
Renter og liknande inntekter av utlån til kundar	2.4 - 7.2	94.373		104.218	
Renter av obligasjonar og andre verdipapir		<u>3.304</u>	99.973	<u>4.367</u>	111.810
RENTEKOSTNADAR OG LIKNANDE KOSTNADAR					
Renter på gjeld til kredittinstitusjonar		4.841		5.645	
Renter på innskot frå kundar		33.202		43.302	
Renter på utstedte verdipapir		4.762		5.453	
Andre rentekostnader og liknande kostnader	10	<u>1.515</u>	44.320	<u>1.449</u>	55.849
NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNETEKTER			<u>55.653</u>		<u>55.961</u>
UTBYTTE OG ANDRE INNETEKTER AV VERDIPAPIR		<u>3.252</u>	3.252	<u>4.428</u>	4.428
PROVISJONS/ANDRE INNETEKTER FRÅ BANKTJENESTER					
Garantiprovisjon		471		440	
Andre gebyr og provisjonsinntekter	1.2 - 9	<u>10.490</u>	10.961	<u>10.098</u>	10.538
PROVISJONS/ANDRE KOSTNADER FRÅ BANKTJENESTER		<u>1.649</u>	1.649	<u>1.803</u>	1.803
NETTO VINST/TAP AV VALUTA OG VERDIPAPIR					
Netto vinst/tap på aksjar		-305		0	
Netto vinst/tap på obligasjonar		-383		-84	
Netto vinst/tap på valuta		<u>374</u>	-314	<u>204</u>	120
ANDRE DRIFTSINNETEKTER	12	<u>1.373</u>	1.373	<u>1.225</u>	1.225
LØN OG GENERELLE ADMINSTRASJONSKOSTNADAR					
Løn, pensjonar og sosiale kostnader	7 - 20	16.688		15.812	
EDB-kostnader		8.107		8.545	
Administrasjonskostnader		<u>5.127</u>	29.922	<u>4.311</u>	28.668
ORDINÆRE AVSKRIVINGAR	6 - 12.1	<u>2.575</u>	2.575	<u>2.588</u>	2.588
ANDRE DRIFTSKOSTNADAR	12	<u>4.070</u>	4.070	<u>3.477</u>	3.477
TAP PÅ UTLÅN OG GARANTJAR	2.2	<u>3.303</u>	3.303	<u>3.307</u>	3.307
NEDSKRIVING OG VINST/TAP PÅ LANGSIKTIGE VERDIPAPIR					
Netto nedskr/gevinst/tap på anleggsaksjar		-126		-1.480	
Gevinst sal anleggsaksjar		<u>6.582</u>	6.456	<u>8.015</u>	6.535
SKATT PÅ ORDINÆRT RESULTAT	15 - 16	<u>8.574</u>	8.574	<u>9.302</u>	9.302
RESULTAT FOR REKNESKAPSÅRET			<u>27.288</u>		<u>29.662</u>
OVERFØRINGAR OG DISPONERING AV ÅRSRESULTAT					
Til gåvefond	18	1.800		1.800	
Til gåver	18	2.000		2.000	
Overført til sparebankens fond	18	<u>23.488</u>	27.288	<u>25.862</u>	29.662

BALANSE

Tal i heile kr 1000

	NOTE	31.12.2015		31.12.2014	
EIGNELUTAR					
KONTANTAR OG INNSKOT I					
NORGES BANK	13	<u>63.771</u>	63.771	<u>64.324</u>	64.324
UTLÅN TIL OG FORDRINGAR PÅ					
KREDITTINSTITUSJONAR					
Utlån og fordringar utan avtalt løpetid	13	78.887		50.322	
Utlån og fordringar med avtalt løpetid		<u>132.184</u>	211.071	<u>54.033</u>	104.355
UTLÅN TIL KUNDAR					
Kassa-/drifts- og brukskredittar		229.823		196.827	
Byggelån		51.028		61.438	
Nedbetalingslån		<u>2.207.114</u>		<u>2.194.836</u>	
SUM UTLÅN FØR NEDSKRIVINGAR	2-7-13	2.487.965		2.453.101	
- Nedskrivning på individuelle utlån	2	-7.944		-8.662	
- Nedskrivning på grupper av utlån	2	<u>-13.800</u>		<u>-12.100</u>	
SUM NETTO UTLÅN TIL KUNDAR			2.466.221		2.432.339
SERTIFIKAT OG OBLIGASJONAR					
MED FAST AVKASTNING					
Obligasjonar utstedt av det offentlege	4	19.841		19.955	
Sertifikat og obligasjonar utstedt av andre		<u>12.787</u>	32.628	<u>143.468</u>	163.423
AKSJAR OG VERDIPAPIR MED					
VARIABEL AVKASTNING					
Pengemarknads- og obligasjonsfond	5	204.523		41.256	
Aksjar, andelar og grunnfondsbevis		49.128		50.674	
Aksjefond		<u>9.685</u>	263.336	<u>7.785</u>	99.715
UTSETT SKATTEFORDEL	15	4.760	4.760	4.751	4.751
VARIGE DRIFTSMIDLAR					
Maskinar, inventar og transportmidlar	6	5.197		6.089	
Bygningar og anna fast eigedom	6-12	<u>4.265</u>	9.462	<u>4.796</u>	10.885
PENSJONSMIDLAR		16.170	16.170	0	0
FORSKOTSBETALINGAR OG					
OPPTENTE INNTEKTER					
	1.2	<u>5.547</u>	<u>5.547</u>	<u>7.830</u>	<u>7.830</u>
SUM EIGNELUTAR			<u><u>3.072.966</u></u>		<u><u>2.887.622</u></u>

BALANSE

Tal i heile kr 1000

	NOTE	31.12.2015	31.12.2014
GJELD OG EIGENKAPITAL			
GJELD			
GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONAR			
Gjeld utan avtalt løpetid		0	0
Gjeld med avtalt løpetid	13	<u>205.000</u>	<u>185.000</u>
		205.000	185.000
INNSKOT FRÅ KUNDAR			
Innskot utan avtalt løpetid	13	1.496.611	1.373.437
Innskot med avtalt løpetid		<u>715.751</u>	<u>768.541</u>
		2.212.362	2.141.978
GJELD STIFTA VED UTSTEDING AV VERDIPAPIR			
	13	<u>249.365</u>	<u>180.000</u>
		249.365	180.000
ANNA GJELD			
	8-3	<u>16.756</u>	<u>17.324</u>
		16.756	17.324
PÅLØPTE KOSTNADAR OG FORSKOTSBETALTE INNTEKTER			
	1.2-13	<u>5.193</u>	<u>5.184</u>
		5.193	5.184
AVSETJING TIL FORPLIKTINGAR			
Pensjonsansvar	20	<u>11.327</u>	<u>10.461</u>
		11.327	10.461
SUM GJELD			
		<u>2.700.003</u>	<u>2.539.947</u>
EIGENKAPITAL:			
GÅVEFOND			
SPAREBANKENS FOND	17- 18	<u>15.100</u>	<u>13.300</u>
		372.963	334.375
		372.963	347.675
SUM GJELD OG EIGENKAPITAL			
		<u><u>3.072.966</u></u>	<u><u>2.887.622</u></u>
POSTAR UTANOM BALANSEN:			
BETINGA FORPLIKTINGAR			
Garantiansvar	3 - 7.2	32.250	24.472
Pantsetjingar	3	19.841	15.000
Lån overført til Verd Boligkreditt AS	3	<u>435.939</u>	<u>300.237</u>
		488.030	339.709

Gaupne, 31. desember 2015

12. februar 2016

I styret for LUSTER SPAREBANK

Bjarne Venjum
leiar

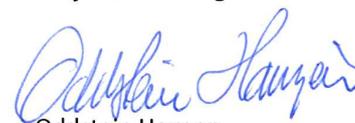
Randi Bugge

Ove Nyland
nestleiar

Inge Teigen

Tanja Fiskaa Haugen

Oddstein Haugen
banksjef

I tilknytning til rekneskapen er det i notane nedanfor gjeve nokre kommentarar til dei enkelta tala. Notane er nummererte, og det er teke med tilvising til desse i rekneskapen.

1 Generelle rekneskapsprinsipp

Banken sitt årsoppgjer er utarbeidd i samsvar med gjeldande lover og reglar for sparebankar og god rekneskapsskikk.

Det er under den enkelte note til rekneskapen nærare gjort greie for dei prinsippa ein har nytta, med tilvising til dei enkelte rekneskapspostane.

1.1 Konsolidering, konsernrekneskap

Det er ikkje utarbeidd konsernrekneskap då dette i ubetydeleg grad ville avvike frå morselskapet sin rekneskap. Vi viser til rekneskapstala frå selskapa ANS Gaupne Forretningsbygg og Luster Sparedrift A/S i notane 12 og 14.

1.2 Periodisering

Renter og provisjon vert tekne inn i resultatrekneskapen etterkvart som dei vert opptente som inntekter eller kjem til som kostnader.

Forskotsbetalte inntekter og tilkomne ikkje betalte kostnader vert periodierte og vert førde som gjeld i balansen.

Opptente ikkje betalte inntekter vert inntektsførde som tilgodehavande i balansen.

Utbytte av aksjar og grunnfondsbevis vert inntektsførde når dei vert mottekne.

Gebyr og provisjonar vert inntektsførde etterkvart som dei er opptente. Gebyr ved låneopptak overstig ikkje dei direkte kostnadane ved etablering av engasjementet, og er difor ikkje periodiserte over lånets løpetid.

2 Utlån og garantiar - tapsnedskringingar

2.1 Generelt

Utlån i rekneskapen ved første gongs måling vert bokført til pålydande verdi. I perioden etter førstegongs måling vert verdi vurdert til amortisert kost etter effektiv rentemetode som eit uttrykk for verkeleg verdi på lånet. Dersom det føreligg objektive bevis for verdifall for enkelte utlån eller grupper av utlån, er låna nedskrivne. Nedskrivningssum vert utrekna som skilnad mellom balanseført verdi og noverdi av framtidige kontantstraumar utrekna etter levetid på lånet. Nedskrivning er klassifisert som tapskostnad. Renteinntekter vert førde i resultatet etter effektiv rentemetode.

Alle engasjement som er misleghaldne, større næringslivsengasjement og andre engasjement av spesiell karakter, er gjennomgådde og tapsvurderte. Tapsnedskringingar av denne kategorien er førte som nedskrivning på individuelle lån i banken sin rekneskap. Det er i tillegg føreteke nedskringingar for pårekelege tap på grupper av lån som kan inntreffe på engasjement som følgje av vanskelege tider og for bestemte bransjar og næringer utan at tapa i dag kan knytast til bestemte kundar. Nedskringingar etter denne kategorien er førte som nedskringingar på grupper av lån.

Eit engasjement vert rekna som uordna når kunden ikkje har betalt forfalne terminar på lån innan 90 dagar etter forfall. Tilsvarende reknar vi rammekredittar for misleghaldne når konto har stått overtrekt i 90 dagar eller lengre.

Når vi føretek nedskrivning på individuelle lån vert inntektsføring av renter og provisjonar stoppa på heile eller delar av det tapsutsette engasjementet. Rentene vert etter dette ført i resultatet etter effektiv rentemetode.

2.2 Tap på utlån og garantiar

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Endring i individuelle tapsnedskr. og amortisering	-902	-184
Endring i nedskrivning på grupper av lån	1.700	2.950
Konstaterte tap i året på engasjement med tidl. nedskringingar	2.677	665
Konstaterte tap i året på engasjement utan tidl. nedskringingar	11	54
Inngang på tidlegare konstaterte tap	-184	-180
Netto kostnadsført vedk. tap på utlån pr. 31.12	3.303	3.307
Kredittap på obligasjonar	0	0
Kostnadsført tap på utlån, garantiar, obligasjonar pr. 31.12	3.303	3.307

2.3 Risikoklassifisering og kredittrisiko

2.3.1 Risikoklassifisering

Banken nyttar eit risikoklassifiseringssystem for kreditt engasjement. Vi klassifiserer alle engasjement i risikoklassane A til K, der A er best og K er misleghaldne engasjement. Med utgangspunkt i dei 11 risikoklassane vert engasjementa delt inn:

- Risikoklasse A - D: Låg risiko
- Risikoklasse E - G: Middels risiko
- Risikoklasse H - J: Høg risiko
- Risikoklasse K: Kunder med misleghald / ikkje kredittverdige

Omgrepet risikoklasse avspeglar berre kunden si beteningsevne. I kredittvurderingsprosessen må vi difor alltid ta omsyn til realisasjonsverdien av eventuelle sikkerheiter.

Tabellen under viser kva tapsavsetjingar inkl. attendeførde renter og amortisering som er føretekte i dei ulike gruppene. Engasjement er sum av brutto utlån, garantiar og unytta trekkrettar og inkl. opptente renter.

Tal i heile kr 1000	2015			2014		
			Ind. tapsnedsk., attf. renter og amort.			Ind. tapsnedsk., attf. renter og amort.
Næringsliv:						
Låg risiko	457.957	62,8 %		434.790	63,4 %	
Middels risiko	193.420	26,5 %		203.890	29,7 %	
Høg risiko	77.950	10,7 %	4.053	46.746	6,8 %	5.183
Sum	729.327	22,9 %	4.053	685.426	23,4 %	5.183
Off. og finansiell sektor:						
Låg risiko	74.348	97,9 %		39.388	94,9 %	
Middels risiko	1.624	2,1 %		2.032	4,9 %	
Høg risiko	0	0,0 %	0	68	0,2 %	66
Sum	75.972	2,4 %	0	41.488	1,4 %	66
Personkunder:						
Låg risiko	1.996.246	83,7 %		1.830.339	83,0 %	
Middels risiko	335.373	14,1 %		332.043	15,1 %	
Høg risiko	53.153	2,2 %	5.357	43.111	2,0 %	5.973
Sum	2.384.772	74,8 %	5.357	2.205.493	75,2 %	5.973
Sum totalt	3.190.071	100,0 %	9.410	2.932.407	100,0 %	11.222

Det er knytt uvisse til vurderinga av framtidige tap på utlån og garantiar til næringslivet. Ved årskifte utgjorde kostnadsførte tap på utlån 0,13 % av brutto utlån. Det er ikkje urealistisk å rekne med årleg tap i storleiken 0,3 til 0,4 prosent på utlån i åra framover. Tabellen over viser at risikoen i portefølja samla sett har gått litt opp samanlikna med 2014.

2.3.2 Kreditrisiko

Under følger ei oversikt over aldersfordelt forfalte, men ikkje nedskrevne engasjement pr. 31.12.2015

Tal i heile kr 1000	31 - 60 dagar	61 - 90 dagar	Over 90 dagar	Totalt
Personmarked	5.876	2.683	1.616	10.175
Næringsliv	1	1	1.555	1.557
Sum utlån, garantiar m.m.	5.877	2.684	3.171	11.732

Under følger ei oversikt over brutto utlån pr. 31.12.2015 fordelt etter trygd:

Tal i heile kr 1000	
Utlån med pant i bustad	1.857.827
Utlån med pant i anna trygd	591.724
Utlån til offentleg sektor	29.029
Utlån utan trygd	9.385
Ansvarleg lånekapital	0
Sum	2.487.965

2.4 Tapsnedskrivningar

2.4.1 Nedskrivning på individuelle lån

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Individuell nedskrivning til dekning av tap på utlån 1/1	8.341	8.923
Konstatert tap i perioden på utlån der det tidlegare er førteke individuell nedskrivning	-2.669	-1.203
Auka individuelle tapsnedskrivningar i perioden	154	1.217
Nye individuelle tapsnedskrivningar i perioden	2.148	850
Attendeføring av individuelle tapsnedskrivningar i perioden	-810	-1.445
A) Nedskrivning før amortisering på individuelle lån og garantiar 31.12	7.165	8.341
Amortisering på tapsmerka utlån		
Amortisering 1.1 omrekna (brutto)	321	1.009
Resultatført effekt av amortisering under renter	-693	-1.050
Nye amortiseringar	420	13
Netto endring amortisering tidlegare nedskrive	732	349
B) Amortisering 31.12	779	321
A+B) Sum nedskrivning og amortisering pr 31.12	7.944	8.662

2.4.2 Nedskrivning på grupper av lån

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Nedskrivning på grupper av lån 1/1	12.100	9.150
Nedskrivning på grupper i perioden til dekning av tap på utlån	1.700	2.950
Nedskrivning av grupper av lån 31.12	13.800	12.100

2.4.3 Nedskrivning av garantiar og unyttta kredittar

Det er ikkje gjort individuelle nedskrivningar på garantiar og unyttta kredittar.

2.4.4 Ikkje inntektsførte renter utlån

	2015	2014
Tal i heile kr 1000		
Påløpne, ikkje inntektsførte renter 1.1	3.478	2.927
Årets inntektsføring av tidlegare års renter	-193	-743
Tidlegare attendeførte renter på konstaterte tap	-1.645	-763
Netto årets påløpne ikkje inntektsførte renter på tapsutsette lån	756	2.057
Påløpne ikkje inntektsførde renter 31.12	2.396	3.478

2.5 Fordeling utlån og garantiar

Geografisk fordeling

Tal i heile kr 1000	Brutto utlån		Garantiar	
	2015	2014	2015	2014
Kundar i Luster	1.222.744	1.175.166	18.564	19.718
Kundar i resten av Sogn og Fjordane	303.742	328.940	2.650	2.945
Kundar utanfor Sogn og Fjordane	961.479	948.994	6.317	1.809
Sum utlån og garantiar	2.487.965	2.453.100	27.531	24.472

2.6 Brutto utlån til kundar - verkeleg verdi

Utlån til kundar er delt inn i følgjande portefølje:

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Lån med flytande rente	2.230.653	2.291.802
Fastrentelån ordinære	131.336	72.337
Fastrentelån relatert til 3 eller 6 mnd nibor	125.976	88.961
	2.487.965	2.453.100

Vi har ikkje gjort noko vurdering av verkeleg verdi på utlån utanom for misleghaldne og tapsutsette engasjement. Dette utifrå ei vurdering av at den balanseførde verdien er ei rimeleg tilnærming til verkeleg verdi. Lån med kort rentebinding utgjør ca 95 % av brutto utlån (lån med flytande rente og fastrentelån relatert til nibor), og for desse er balanseført verdi tilnærma lik verkeleg verdi. Vi gir fastrentelån på 3 og 5 år. Gjennomsnittrenta vi har gitt på desse utlåna ligg på ca. 3,34 %. Då markedsrenta på desse løpetidene pr. 31.12.2015 låg på 2,50 % til 2,65 %, ligg verkeleg verdi på desse utlåna i nærleiken av den bokførte verdien.

Innteksførde renter på utlån der det er føreteke nedskrivningar

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Rente og provisjonsinntekter tapsmerka lån	1.706	3.050
+/- Amortisering tapsmerka lån	693	1.050
+/- Tilbakeførte renter	-757	-2.050
= Innteksførde renter på lån med nedskrivningar	1.642	2.050

2.7 Misleghaldne og tapsutsette utlån og garantiar

Tal i heile kr 1000	2015	2014	2013	2012	2011
Lån der innteksføring av renter er stoppa	21.831	25.829	33.293	31.559	28.809
Misleghaldne engasjement > 90 dg	35.327	29.148	36.999	65.772	75.658
individuelle tapsnedskrivningar på desse	7.065	8.341	8.756	16.362	16.207
avsetning amortisering på desse	779	321	1.009	792	1.239
attendførde renter på desse	1.466	2.560	1.972	1.639	969
Netto misleghaldne lån etter nedskrivningar	26.017	17.926	25.262	46.979	57.243
Tapsutsette, ikkje misleghaldne eng. med individuelle nedskrivningar	130	0	271	426	2.404
individuelle tapsnedskrivningar på desse	100	0	167	351	732
avsetning amortisering på desse	0	0	0	-3	72
attendførde renter på desse	0	0	76	65	64
Netto tapsutsette engasjement med individuelle nedskrivningar	30	0	28	13	1.536

2.8 Fordeling utlån på sektor og næring

Tal i mill kr	Brutto utlån		Garantiar		Unytta trekkrettar		Misleghaldne engasjement		Andre tapsutsette engasjement		Indivi. tapsneds inkl. attf renter og amort	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	Personkunder	1.804	1.818	0,0	0,3	115,1	92,5	19,1	12,3	0,0	0,0	5,3
Kommunar	29	32	0,1	0,1								
Finans og andre sektorar utanom næring	2	7	1,5	1,5	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5
Næringar:												
Primærnæring	78	63	0,0	0,0	12,6	13,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Industri, bygg og anlegg	141	135	14,1	17,0	12,4	7,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Varehandel, hotell og restaurantdrift	117	124	3,2	1,9	12,3	12,0	14,7	13,7	0,0	0,0	3,3	3,1
Eigedomsdrift og forr.messig tenesteyting	282	248	5,7	1,5	36,7	16,6	1,1	2,2	0,1	0,0	0,4	1,3
Transport og tenesteytande ellers	35	26	2,9	2,2	6,3	3,8	0,4	0,4	0,0	0,0	0,4	0,4
Sum næring	653	596	25,9	22,6	80,3	52,9	16,2	16,3	0,1	0,0	4,1	4,8
Sum utlån	2.488	2.453	27,5	24,5	195,4	145,4	35,3	29,1	0,1	0,0	9,4	11,2

3 Garantiar

Samla garantiansvar ved utgangen av året fordeler seg slik

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Betalingsgarantiar	11.669	6.048
Kontraktsgarantiar	9.253	13.022
Skattegarantiar	1.600	1.600
Lånegarantiar	800	0
Anna garantiansvar	4.209	3.802
Samla garantiansvar overfor kundar	27.531	24.472
Garanti overfor Verd Boligkreditt AS	4.719	3.002
Garanti overfor Bankenes Sikringsfond	0	0
Sum	32.250	27.474

Banken har i tillegg gjeve garanti for drift av dotterselskapet Luster Sparedrift AS. Det er ikkje gjeve garantiar for lån i utanlandsk valuta pr 31.12.2015.

Verd Boligkreditt AS

Luster sparebank har saman med andre bankar etablert Verd Boligkreditt AS. Banken har adgang til å overføre lån sikra innanfor 75 % av bustadverdi til Verd boligkreditt AS. Av overførte beløp skal banken finansiere minst 15 %. Luster Sparebank har ansvar for ubetalte terminbeløp, tapsnedskrivningar og tap som måtte oppstå på lån banken har overført til Verd Boligkreditt AS, men slik at Luster Sparebank sitt totale ansvar i løpet av eit driftsår er avgrensa til 1 % av det gjennomsnitlege volumet av lån som banken har i foretaket. Pr 31.12.2015 hadde Luster Sparebank overført kr 435,9 millionar til Verd Boligkreditt AS. I tillegg kjem unytta kredittar på kr 36 millionar. Garantien ovanfor Verd blir estimert til 4,719 millionar kr.

4 Obligasjonar og sertifikat og andre renteberande verdipapir

Omløpsobligasjonar og sertifikat

Tal i heile kr 1000

	Risikovekt	2015	2014
Stats- og statsgaranterte	0 %	19.841	19.955
Obligasjonar med fortrinnsrett	10 %	0	132.968
Kommunar og finansforetak	20 %	12.800	10.500
Kursregulering		-13	
Bokført verdi		32.628	163.423

Gjennomsnittleg rente på behaldninga pr. 31.12.2015 er 2,40 % rekna som årleg nominell avkastning i høve til kostpris på papira. Obligasjonane er vurderte til lågaste av marknadsverdi og kostpris for heile behaldninga sett under eitt (porteføljesyvurdering).

I balansen er dette gruppert på følgande måte

	2015	2014
Obligasjonar utstedt av det offentlege	19.841	19.955
Obligasjonar med fortrinnsrett	0	132.968
Finansforetak	12.787	10.500
Øvrige obligasjonar	0	0
Sum	12.787	143.468
Sum obligasjonar, sertifikat og andre renteberande papir	32.628	163.423

5.1 Pengemarknadsfond og obligasjonsfond

Tal i heile kr 1000

Fond	2015	2014
Pareto Likviditet	0	10.367
Holberg Likviditet	0	5.200
Fondsforvaltning pluss PM	5.288	5.224
Pareto Høyrente	0	10.327
Pareto Kreditt andelsklasse A	0	10.138
Skagen Høyrente	7.167	0
DNB European Coverd Bonds	120.077	0
DNB OMF	71.991	0
Sum pengemarknads og obligasjonsfond	204.523	41.256

5.2 Aksjar og grunnfondsbevis

Omløpsaksjar og aksjefond er vurderte til det lågaste av kostpris og verkeleg verdi (verkeleg verdi = marknadsverdi 31.12.2015). For å redusere risikoen har banken spreidd sine investeringar over fleire selskap. På bakgrunn av dette er omløpsaksjar vurdert kvar for seg medan aksjefond er vurdert etter porteføljeprinsippet.

Børsnoterte omløpsaksjar

Tal i heile kr 1000

Aksjer/grunnfondsbevis	Tal aksjar	Selskapet si aksjekapital	Eigarandel Luster Spb	Pålydande vår andel	Kostpris	Marknads verdi
Tal i heile kr 1000						
Gjensidige Forsikring ASA	11.193				1.000	1.572
Sparebanken Nord Noreg	72.109	896.000	0,12 %	1.040	2.099	2.664
Sparebanken Vest	10.000	2.648.000	0,02 %	486	686	649
Sum					3.785	4.885
Kursreguleringskonto					-36	
Bokført verdi omløpsaksjar som inngår i balansen					3.749	

Børsnoterte anleggsaksjar og grunnfondsbevis	Tal aksjar / andelar	Selskapet si aksjekapital	Eigarandel Luster Spb	Pålydande vår andel	Bokført verdi	Marknads verdi
Indre Sogn Sparebank	7.600	63.000	1,21 %	760	769	528
DNB ASA	63.768	17.514.000	0,01 %	638	1.681	6.931
Kursreguleringskonto					-241	
Sum					2.209	7.459

Andre anleggsaksjar	Tal aksjar	Selskapet si aksjekapital	Eigarandel Luster Spb	Pålydande vår andel	Bokført verdi	Marknads verdi
Eiendomskreditt AS	99.222	307.000	2,59 %	7.937	10.149	
Kredittforening for Sparebanker (grunnf.bevis)	460	50.000	0,92 %	460	474	
Fjord Invest A/S	2.150	72.000	3,14 %	2.262	157	
Luster Energiverk AS	1.359	22.000	15,45 %	3.398	11.019	
Fjord Invest Sørvest AS	1.284.900	49.000	1,40 %	685	0	
Fjord Invest industri					27	
Frende Holding AS	36.763	550.000	0,95 %	5.202	4.580	
Norne Eierselskap AS	1.374.465	55.000	0,53 %	292	259	
Verd Boligkreditt AS	9.350	100.000	3,42 %	3.421	9.438	
Brage Finans AS	675.000	100.000	3,38 %	3.375	5.939	
Skudnes Åkra Sparebank					832	
Andre selskap					96	
Sum andre aksjar					42.970	

Dotterselskap	Tal aksjar	Selskapet si aksjekapital	Pål. pr. aksje (kr)	Pål vår del	Bokført verdi	Marknads verdi
Luster Sparedrift A/S	200	0,2	1.000	200	200	

Langsiktig aksje er her sett til kostpris fråtrekt nedskrivning, dersom marknadsverdi er vurdert lågare.

Samandrag aksjar og grunnfondsbevis	Bokført verdi
Børsnoterte omløpsaksjar	3.749
Børsnoterte anleggsaksjar og grunnfondsbevis	2.209
Andre anleggsaksjar	42.970
Dotterselskap	200
Sum	49.128

Aksjefond	Kostpris	Marknads verdi
Skagen Vekst	3.396	2.781
Skagen Global	1.270	2.867
Skagen Kon Tiki	1.269	2.447
DnB NOR Navigator (II)	250	829
DnB NOR Global	1.000	2.329
DnB NOR Norden	500	971
DnB NOR Europa	500	611
Odin Norden	500	745
Odin Europa	500	686
Odin Emerging Markeds	500	622
Sum	9.685	14.888
Kursreguleringskonto		0
Bokført verdi aksjefond	9.685	

6 Spesifikasjon av driftsmidlar

Tal i heile kr 1000	Maskiner og inventar	Program vare	Fritids eigendom	Andel bygg	Sum
Kostpris 1.1	9.090	4.214	4.176	10.731	28.211
Tilgang	1.153	0	0	0	1.153
Avgang	0	0	0	0	0
Kostpris pr. 31.12	10.243	4.214	4.176	10.731	29.364
Akkumulerte avskrivningar 1.1	5.097	2.118	1.064	9.047	17.326
Avgang akkumulerte avskrivningar	0	0	0	0	0
Årets avskrivningar	1.013	1.032	215	316	2.575
Akkumulerte avskrivningar 31.12	6.110	3.150	1.279	9.363	19.901
Bokført verdi 31.12	4.133	1.064	2.897	1.368	9.462

I årsregnskapet framkjem dette slik:

Maskiner inventar og transportmidlar	4.133	1.064			5.197
Bygningar og anna fast eigedom			2.897	1.368	4.265

Avskrivingsprosent	10-33 %	33 %	5 %	5 %
--------------------	---------	------	-----	-----

Bankbygget er organisert i eit ansvarleg selskap der Luster Sparebank eig 98%. Luster Sparebank sin andel av bygget er teke inn i rekneskapet og presentert som driftsmiddel.

7 Opplysningar vedrørande tilsette og tillitsmenn

7.1 Løn m.v.

Ved utgangen av året hadde vi 24 fast tilsette i banken. Omrekna til årsverk tilsvarer dette, saman med vikariat og ekstrahjelp i løpet av året, til saman 20,4 årsverk. I 2014 hadde banken 20 årsverk. Samla bokført løn var i 2015 kr 11,4 mill.

Honorar og tapt arbeidsforteneste til styret er bokført med kr 216.638,- og godtgjersle til kontrollkomiteen med kr 65.000,-. Godtgjersle til forstandarskapet og andre tillitsvalde er bokført med kr 38.000,-.

Løn (inkl. bonus) til banksjef er utbetalt med kr 1.210.127,-. Verdi av skattepliktige natural- ytingar er kr 19.064,-. Skattefri utgiftsgodtgjersle (inkludert bilgodtgjersle) er dekket med kr 56.338,-. Banksjef er medlem av ordinær AFP-avtale og kollektiv pensjonsavtale. Det er innbetalt kr 199.997,- til fordel for banksjef i desse ordningane. I tillegg har banksjef eigen pensjonsavtale. Banksjef har i 2015 gått ut av sin gåvopensjonsavtale og det er blitt etablert eigen avtale for banksjef. Banksjef har forplikta seg til å vere i banken til fylte 65 år. I tidligere gåvopensjonsavtale kunne banksjef slutte ved fylte 62 år. I 2015 er det kostnadsført kr 2,77 mill kr inkludert estimatavvik i samband med konvertering av denne avtalen.

Godtgjersle til revisor er kostnadsført med kr 440.431,- og fordeler seg med kr 323.750,- på revisjon og kr 116.681,- vedrørande rådgjeving og andre attestasjonsoppgåver.

7.2 Lån og garantiar tilsette

Lån til banksjef pr 31.12.2015 er kr 3 mill. Lån til resten av personalet er bokført med kr 28,6 mill. Personallåna har for det meste lågare rente enn ordinære marknads lån. Dette utgjør ei rente-subsidiering, og differanse mellom lånerente og den rentesats som gjev grunnlag for fordelsbeskatning av tilsette har i 2015 vore kr 59.778,-. Rentesubsidieringa er ikkje bokført, men påverkar banken sin rentenetto. I samsvar med gjeldande lov skal kontrollkomiteen godkjenne trygd for lån ytte til tillits-/tenestemenn.

7.3 Lån, garantiar og honorar tillitsvalde pr 31.12.2015

Tal i heile kr 1000	Lån og garantiar	Ytelse
	2015	2015
Styreleiar	10	89,0
Styremedlem nr 1	68	34,3
Styremedlem nr 2	1.532	33,0
Styremedlem nr 3	1.331	40,0
Sum andre styremedlemmar	2.931	107
Kontrollkomitèleiar	1.372	34,3
Kontrollkomitèmedl. nr 1	0	16,0
Kontrollkomitèmedl. nr 2	574	16,0
Leiar av forstandarskapet	0	5,5
Totalt andre medlemmar av forstandarskapet	21.443	32,8

7.4 Spesifikasjon løn, pensjon og sosiale kostnader

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Løn og honorar	11.261	10.500
Pensjonskostnader	3.047	2.798
Bonus	482	464
Arbeidsgivaravgift	1.246	1.378
Andre sosiale kostnader	652	672
Sum personalkostnader	16.688	15.812

8 Spesifikasjon av anna gjeld

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Betalbare skattar	8.657	9.763
Avsett til gåver	4.874	3.776
Skuldig skattetrekk og mva	698	557
Leverandørgjeld	747	992
Interimskonti	1.781	2.236
Sum	16.757	17.324

9 Provisjons/andre inntekter frå banktenester

Posten provisjons/ andre inntekter frå banktenester i resultatrekneskapen er samansett slik:

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Garantiprovisjon	471	440
Betalingsformidling	5.200	5.193
Provisjon Forsikring	1.604	1.578
Provisjon verdipapirfond	1.291	1.063
Provisjon leasing	263	55
Anna drift	410	458
Verd Boligkreditt AS	1.722	1.751
Sum bokført	10.961	10.538

10 Bankenes Sikringsfond

For 2015 er det betalt kr 1.515.221,- i avgift til Bankenes Sikringsfond. Det er gjort endringer i banksikringsloven med virkning frå 1.1.2013. Etter endringen skal bankene som er medlem av Bankenes sikringsfond betale avgift kvart år. Ifølge brev frå Bankenes Sikringsfond er avgift for 2016 berekna til kr 1.611.905,-.

11 Husleige

Leige for banken sine kontorlokale og Bank i butikk er bokført med kr 1.366.000,-. I Gaupne leiger banken hjå Gaupne Forretningsbygg ANS. Leiga er utgiftsført med kr 1.151.475. Vi framleiger ein liten del av lokala. Leigeavtalen vert no fornya for eitt år om gongen. Banken eig 98 % av bygget. Luster Sparedrift AS eig dei resterande 2 %.

12 Andeler

Gaupne Forretningsbygg ANS

Banken har 98 % eigarandel pr. 31.12.15

Gaupne Forretningsbygg ANS har sitt forretningskontor i Gaupne.

Postar Gaupne Forretningsbygg	2015 I banken sitt rekneskap
Andel årsresultat før avskrivningar	1.071 Andre driftsinntekter
Avskrivningar andel bygg	299 Ordinære avskrivningar
Andel bygning	1.154 Bygningar
Andel netto fordring/gjeld	132 Andre krav

Andel dotterselskap

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Eigenkapital pr. 1.1	4.423	4.553
Tilgang	0	0
Resultat før skatt	942	943
Utbetalt likviditetsoverskot	-1.070	-1.073
Andel eigenkapital pr. 31.12	4.295	4.423
Meirverdi pr. 31.12	0	0
Andel tilknyttta selskap	4.295	4.423
Meirverdi pr 1.1	2.802	2.802
Tilgang kjøp	0	0
Sum meirverdi 31.12	2.802	2.802
Akkumulert avskrivning 1.1	2.802	2.802
Årets avskrivningar (10%)	0	0
Sum avskrivningar 31.12	2.802	2.802
Bokført meirverdi 31.12	0	0

På grunn av uvesentleg innverknad på tala er det ikkje utarbeida konsernrekneskap for 2015.

13 Eignelutar og gjeld

13.1 Eignelutar og gjeld fordelt på restløpetid

2015

Tal i heile kr 1000	Sum	Utan rest					
		løpetid	inntil 1 mnd	1 - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år
<i>Eignelutar</i>							
Kontantar og innskot i Norges Bank	63.771		63.771				
Utlån til og fordr. på finansinstitusjonar	211.070		158.849		3.900	48.321	
Utlån til kundar	2.487.966	280.062	10.472	20.153	95.617	443.535	1.638.127
Obligasjonar	32.628				19.841	12.787	
Aksjar og fond	263.336	41.793	217.787			3.756	
Individuelle tapsnedskrivningar	-7.944				-349	-1.618	-5.977
Nedskrivning på grupper av lån	-13.800						-13.800
Andre eignelutar	35.940	20.930	5.549			5.196	4.265
Sum eigneluter	3.072.967	342.785	456.428	20.153	119.009	511.977	1.622.615
<i>Gjeld og eigenkapital</i>							
Gjeld til kreditt institusjonar med avtalt løpetid	205.000			20.000	35.000	150.000	
Obligasjonsgjeld	249.365				50.000	199.365	
Innskot frå kundar	2.212.360		2.078.220	19.005	35.962		79.173
Anna gjeld	33.279		4.046	7.400	10.506		11.327
Eigenkapital	372.963	372.963					
Sum gjeld og eigenkapital	3.072.967	372.963	2.082.266	46.405	131.468	349.365	90.500
Netto likviditetseks. på balansepostar	0	-30.178	-1.625.838	-26.252	-12.459	162.612	1.532.115

2014

Tal i heile kr 1000	Sum	Utan rest					
		løpetid	inntil 1 mnd	1 - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år
<i>Eignelutar</i>							
Kontantar og innskot i Norges Bank	64.324		64.324				
Utlån til og fordr. På finansinstitusjonar	104.355		50.324	0	1.050	52.981	0
Utlån til kundar	2.453.100	257.988	9.672	19.632	99.322	440.565	1.625.921
Obligasjonar	163.423	0	0	19.954	15.604	127.865	0
aksjefond	99.715	99.715					
Individuelle tapsnedskrivningar	-8.662				-397	-1.762	-6.503
Nedskrivning på grupper av lån	-12.100						-12.100
Andre eignelutar	23.467	16.206	7.261				
Sum eigneluter	2.887.622	373.909	131.581	39.586	115.579	619.649	1.607.318
<i>Gjeld og eigenkapital</i>							
avtalt løpetid	185.000		0	0	130.000	55.000	0
eld	180.000				130.000	50.000	
Innskot frå kundar	2.141.978		2.019.076	17.260	38.193	298	67.151
Anna gjeld	32.969		4.442	6.458	11.608	0	10.461
Eigenkapital	347.675	347.675					
Sum gjeld og eigenkapital	2.887.622	347.675	2.023.518	23.718	309.801	105.298	77.612
Netto renteesponering på balansepostar	0	26.234	-1.891.937	15.868	-194.222	514.351	1.529.706

Dei spesifiserte eigneluts- og gjeldspostane lyder i si heilheit på norske kroner.

13.1.1 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko kan på ein enkel måte seiest å representere risikoen for at banken ikkje kan gjere opp sine skyldnader ved forfall.

Likvide midlar i kasse, inneståande i andre bankar og Norges Bank, lett omsetjelege verdipapir og rettar til å trekkja lån i Norges Bank og andre bankar og finansinstitusjonar, gjev uttrykk for den likviditetssituasjonen banken har. Sett over lengre sikt kan det oppstå ein likviditetsrisiko dersom innskotskundane på kort varsel skulle koma til å disponere store deler av innskota sine. Banken må såleis ha ein del av sine midlar plassert i bankinnskot i Norges Bank, ihendehavarobligasjonar, omløpsaksjar og eventuelt andre lett omsetjelege eigendelar.

Summen av innskot frå kundar og Sparebanken sitt fond var ved årsskifte større enn sum utlån og garantiansvar. Dette er på linje med tala for i fjor. For å sikre innlåninga til banken har me inngått avtale om trekkrett i annan bank for inntil 1 år. I tillegg til lån i andre kredittinstitusjonar har banken valt å utstede egne obligasjonar. Å vere i obligasjonemarknaden ser vi på som viktig for å kunne nytte denne marknaden til funding.

Banken har utarbeidd strategi for langsiktig og kortsiktig finansiering. Styret har i denne samanheng gitt fullmakt til at Luster Sparebank kan legge ut sertifikat eller obligasjonslån og gitt utvida fullmakter til å oppta andre langsiktige og kortsiktige innlån. I tillegg til å utstede egne obligasjonar kan banken selje lån til Verd Boligkreditt AS som kan utstede obligasjonar med fortrinnsrett (OMF). Tilgangen på langsiktig finansiering er difor god. Likviditetsrisikoen blir vurdert som låg.

13.1.2 Gjennomsnittleg rente gjeld

	Bokført gjeld pr 31.12.15 Rente	
Lån frå andre kredittinstitusjonar med avtalt løpetid - <i>eff.rente pr 31.12.15</i>	205.000	1,94 %
Innskot frå kundar - <i>gjennomsnittleg effektiv rente i 2015</i>	2.212.361	1,52 %

13.2 Eignelutar og gjeld fordelt på rentebindingstid

Tal i heile kr 1000	Sum	Utan rest					
		løpetid inntil 1 mnd	1 - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	
<i>Eignelutar</i>							
Kontantar og innskot i Norges Bank	63.771	63.771					
Utlån til og fordr. På finansinstitusjonar	211.070	192.020	10.800	3.900			4.350
Utlån til kundar	2.487.966	31.922	2.298.520	42.833	114.691		
Obligasjonar	32.628	1.987	10.800	19.841			
Individuelle tapsnedskrivningar	-7.944		-7.944				
Nedskrivning på grupper av lån	-13.800	-13.800					
Andre eignelutar	299.276	299.276					
Sum eigneluter	3.072.967	285.476	289.700	2.312.176	66.574	114.691	4.350
<i>Gjeld og eigenkapital</i>							
Gjeld til kreditt institus- jonar med avtalt løpetid	205.000		100.000	105.000			
Obligasjonsgjeld	249.365		50.000	199.365			
Innskot frå kundar	2.212.361		540.726	1.635.671	35.964		
Anna gjeld	33.278	33.278					
Eigenkapital	372.963	372.963					
Sum gjeld og eigenkapital	3.072.967	406.241	690.726	1.940.036	35.964	0	0
Netto renteeksponering på balansepostar	0	-120.765	-401.026	372.140	30.610	114.691	4.350

Dei spesifiserte eigneluts- og gjeldspostane lyder i si heilheit på norske kroner.

13.2.1 Renterisiko

Nominelle rentevilkår kan endrast innanfor ein tremånadersperiode for alle postar utanom fastrenteutlån, fastrenteinnskot, obligasjonar og ikkje renteberande postar. Renterisiko oppstår når rentebindingtida for eignelutar og gjeld ikkje er samanfallande. Med rentebindingstid er her meint tidlegaste moglegheit banken har til å endre renta.

Som det går fram av oversikta ovanfor er rentebindingstida på hovudmengda av innskot frå kundar og utlån til kundar relativt lik. For fastrentelån er bindingstida opp mot 5 år mens for innskot med fastrenteavtale er bindingstida opp mot 1 år. Det betyr at dersom banken endrar innskotsrenta, kan banken endre utlånsrenta på det meste av utlån tilsvarande og omvendt. Gjeld til kredittinstitusjonar og behaldning av ordinære langsiktige obligasjonar ligg og innafor same rentebindingstid.

Sett utifrå den samansetjinga eignelutar og gjeld har 31.12.2015, vil rentenettoen i vår bank endrast marginalt det første året dersom rentenivået går opp med 1 %

Verdien av alle typar ihendehavarobligasjonar blir påverka av endringar i det generelle rentenivået (marknadsrenta) og kredittrisiko (påslag i marknaden). I tillegg til dette er endeleg innløyningstidspunkt og sjansane for tidlegare uttrekking medverkande årsaker til endringar i obligasjonskursen. Endringar i verdipapirkursen på obligasjonane sett i relasjon til endringa i det generelle rentenivået er vanleg å måla i durasjon. Omgrepet durasjon tek omsyn til både rente og gjennomsnittleg tilbakebetalingstid (sjansane for uttrekking) og er eit uttrykk for omlag kor mykje marknadsverdien på obligasjonen endrar seg ved 1 % endring i det generelle rentenivået.

Pr. 31.12.2015 har Luster Sparebank kr 32,8 mill. plassert i ordinære langsiktige obligasjonar. Marknadsverdien på obligasjonane pr. 31.12.2015 er kr 32,6 mill. Rentenivået for kortsiktige plasseringar pr. årsskiftet var 0,54 % (1-årig statskasseveksel) mot 0,94 % pr 31.12.2014. Den langsiktige renta var på 1,54 % (10-årig statsobligasjon) mot 1,61 % pr. 31.12.2014. Obligasjonane er ikkje rentesikra. Sett ut frå den samansetjing dei ordinære langsiktige obligasjonane har pr. 31.12.2015, gjev dette ein renterisiko på 11,0 milliår mot 26,4 milliår pr. 31.12.2014. Renterisiko på 11 milliår betyr at om det generelle rentenivået stig med 1 % i relasjon til marknadsrenta på obligasjonar pr. årsskiftet, vil den samla marknadsverdien av desse obligasjonane falla med kr 0,11 millionar. Denne risikoen må ein sjå i samanheng med attverande løpetid på obligasjonane i tabellen ovanfor.

Luster Sparebank har pr. 31.12.2015 lånt ut lån med fastrente til kundar på kr 257,3 mill. Denne posten har ein samla renterisiko på 403,62 milliår mot 154,66 milliår pr. 31.12.2014. På innlånssida har banken kr 114,5 mill. i innskot med rentebinding frå kundar og kr 453,7 mill i innlån og utstedt obligasjon med kvartalsvise renteendringar. Samla renterisiko for desse gjeldspostane er 148,2 milliår mot 128,5 milliår pr. 31.12.2014.

Netto renterisiko er positiv med 278 milliår for eignelutar og gjeld med fastrenteavtalar pr 31.12.2015 mot 70 milliår pr. 31.12.2014.

14 Datterselskap

Luster Sparedrift A/S vart stifta i 1990. Selskapet er eit heileigd datterselskap av Luster Sparebank. Aksjekapitalen er kr 200.000,- og er i banken sitt rekneskap pr. 31.12.2015 bokført til same beløp. Selskapet har sitt forretningskontor i Gaupne, med adresse Øyagata 1, 6868 Gaupne. Selskapet eig 2% andel i ANS Gaupne Forretningsbygg.

I banken sitt rekneskap kjem postane for datterselskapet fram slik:

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Aksjar, andelar og grunnfondsbevis	200.000	200.000
Selskapet sitt innskot i banken	161.306	148.210
Rentekostnader	120	139

Hovudpostar frå resultatrekneskapen og balansen for Luster Sparedrift A/S:

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Sum driftskostnader = driftsresultat	-4.524	-4.524
Andel årsresultat Gaupne Forretningbygg ANS	19.218	19.250
Resultat før skattekostnader	14.814	14.865
Årsoverskot	10.574	10.528
Sum eigendelar	320.275	309.801
Sum eigenkapital	315.975	305.401

15 Utsatt skatt og skattefordel

Netto utsatt skattefordel er utrekna på grunnlag av dei mellombels skilnadene mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiane som eksisterte ved utgangen av rekneskapsåret.

Netto utsatt skattefordel er utrekna på følgjande måte:

Positive mellombels skilnader:	2015	2014	Endring
Vinst/tapskonto bygningar	99	124	-25
Avsetning til innskotsfond	315	500	-185
Avsett til innbet. på pensjonspremiefond	0	0	0
Sum positive mellombels skilnader	414	624	-209
Utsatt skatt	104	168	-65
Negative mellombels skilnader:			
Rekneskapsmessige avsetjingar	636	534	103
Skattemessige mindreamskrivingar	7.326	7.059	267
Ekstraordinær nedskriving leiligheter	165	165	0
Pensjonsforpliktingar	11.327	10.461	866
Sum negative mellombels skilnader	19.455	18.219	1.235
Utsatt skattefordel	4.864	4.919	-56
Netto utsatt skattefordel	4.760	4.751	9

16 Årets skattar

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Inntektsskatt	7.357	8.463
Formuesskatt	1.300	1.300
Reduksjon/auke i utsatt skattefordel	-9	-484
For lite avsatt tidligare år	-74	23
Årets skattekostnad	8.574	9.302

Spesifikasjon av skilnaden mellom det rekneskapsmessige resultatet før skattar og årets skattepliktige inntekt:

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Rekneskapsmessig resultat før skattar	35.862	38.964
Endring i mellombels skilnader	1.233	1.585
Endring i permanente skilnader	-9.845	-9.204
Skattepliktig inntekt	27.250	31.345

SKATT (Betalbare skattar)

Tal i heile kr 1000	2015	2014
Inntektsskatt	7.357	8.463
Formuesskatt	1.300	1.300
Betalbar skatt i balansen	8.657	9.763

17 Kapitaldekning

Tal i mill kroner	2015	2014
Kapitaldekningsprosent pr 31.12	20,22 %	21,09 %
Berekningsgrunnlag	1.718,5	1.616,3
Sparebankens Fond	357,9	334,3
Gåvefond	15,1	13,3
Utsett skattefordel og immaterielle eigendeler	-5,8	-6,8
Overfinansiering pensjonsforplikting	-11,8	0,0
Kjernekapital = brutto ansvarleg kapital	355,4	340,8
- ansvarleg kapital i andre finansinstitusjonar	-7,9	-2,7
Netto ansvarleg kapital	347,5	338,1
Overskot ansvarleg kapital	210,0	208,8

18 Eigenkapitalutvikling

Tal i heile kr 1000

	Gåvefond	Gåver	Sparebank- fondet	Sum
Saldo 01.01.	13.300	0	334.375	347.675
Utdeling til gåver	0	-2.000	0	-2.000
Disponering av overskot	1.800	2.000	23.488	27.288
Saldo 31.12	15.100	0	357.863	372.963

19 Ansvarlege lån

Tal i heile kr 1000

	2015	2014
Medlemsinnskott i Kredittforeningen for Sparebanker	8.250	7.350
Sum ansvarlege lån	8.250	7.350

Herav ansvarleg lånekapital i andre finansinst. (pålydande) 8.250 7.350

20 Pensjon

AFP-ordning

Tilsette i Luster Sparebank har rett til AFP. AFP-ordninga som gjeld frå og med 1. januar 2011 er å sjå på som ei bidragsbasert fleirforetaksordning, men rekneskapsførast som ei innskotsordning fram til det føreligg påliteleg og tilstrekkeleg informasjon slik at selskapet kan rekneskapsføre sin proposjonale del av pensjonskostnad, pensjonsforplikting og pensjonsmidlar i ordninga. Selskapet si forplikting etter den nye afp-ordningen er dermed ikkje balanseført som gjeld.

Gammal AFP-ordning

AFP-forpliktinga etter den gamle ordninga var balanseført som gjeld (bidragsbasert ordning), og vart inntektsført i 2010, med unntak for delen av forpliktinga som vedrørte pensjonistar i ordninga. Den siste med rettar i denne ordninga vart 67 år i 2015. Ordninga er dermed avvikla i Luster Sparebank.

Gåvepensjon

Luster Sparebank har garantert dei ansatte 70 % av sluttlønn frå 62 til 67 år dersom dei går av med førtidspensjon. Dette vil seie at summen av AFP og gåvepensjon skal vere minst 70 % av sluttlønn. Den berekna forpliktinga knytt til gåvepensjonen utgjer om lag kr 6,1 millionar. Avtalen gjeld ikkje banksjef som har eigen avtale.

Pensjon banksjef:

Banksjef har i 2015 gått ut av sin gåvepensjonsavtale og det er blitt etablert eigen avtale for banksjef. Banksjef har rett og plikt til å slutte ved fylte 65 år. I tidligere gåvepensjonsavtale kunne banksjef slutte ved fylte 62 år. I 2015 er det kostnadsført kr 2,77 mill kr inkludert estimatavvik i samband med konvertering av denne avtalen. Iflg denne avtalen skal banksjef ved fylte 65 år ha ein pensjonskapital på kr 6,8 mill som skal utbetales over 20 år.

Innskotsbaserte ordningar

Alle funksjonærer har innskotspensjon. Innskotsbaserte pensjonar er ordningar der selskapet forpliktar seg til å betale ein årleg premie. Den tilsette sin pensjon vil vere avhengig av innbetalte midlar og avkastninga på midlane. For selskapet er årets kostnad lik årets premie.

Pensjonskostnaden i 2015

Luster Sparebank har ein samla pensjonskostnad på kr 3,047 millionar i 2015. Pensjonskostnaden i 2014 var på kr 3,022 millionar. Luster Sparebank er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon og pensjonsordningane tilfredstillar krava i denne lova.

Pensjonskostnad for 2015

Pensjonskostnad

Tal i heile kr 1000

Ytelsesordning (avvikla i 2014)

Gåvepensjonsavtale

Estimatavvik gåvepensjon

Pensjonsavtale banksjef

Gammel AFP

Ny AFP

Pensjon over drift

Innskotsordning

Arbeidsgiveravgift

Netto pensjonskostnad

Pensjonskostnader	
2015	2014
0	2.294
1.089	-109
-2.557	0
2.770	0
28	60
157	147
134	0
1.274	405
152	225
3.047	3.022

Pensjonsforpliktingar

Estimert verdi av pensjonsforpliktingar

Arbeidsgiveravgift

Sum pensjonsforplikting

2015	2014
10.242	9.459
1.086	1.002
11.328	10.461

Økonomiske føresetnader for berekning av gåvepensjon

	2015	2014
Diskonteringsrente	2,30 %	3,00 %
Forventa regulering av løn	3,25 %	3,50 %
Forventa auke av pensjonar under utbetaling	2,75 %	0,50 %
Forventa G-regulering	3,00 %	3,25 %
Uttaksrate gåvepensjon	70,00 %	70,00 %

Pensjonsmidlar

Gåvepensjon og pensjon banksjef vart i 2015 sikra med innskot i DNB Livsforsikring AS. Midlane er banken sin eigendom inntil dei kjem til utbetaling. I tillegg har banken eit innskotsfond som kan nyttas til å dekke innskot i innskot i Luster Sparebank sin innskotspensjonsordning.

På eigendelssida i balansen framkjem desse midlane slik:

	2015	2014
Innskot i DNB Livsforsikring AS	15.854	0
Innskotsfond	316	500
Sum pensjonsmidlar	16.170	500

21 Liquidity Coverage Ratio (LCR)

Basel komiteen som er nedsatt av EU har som oppgåve å utforme regelverk for å styrke banker og finansinstitusjoner sin soliditet og likviditet og slik at EU sine myndigheter betre kan kontrollere og overvåke tilstanden i finansmarknaden. CRD IV forskrifta er den nasjonale tilpasninga til Basel kommisjonen. Den blei innført 22.8.2014. Finanstilsynet har innført rapportering på LCR (likviditetsreserve). LCR er forholdet mellom høgt likvide eignelutar og ein berekna netto utgang av kontantar dei neste 30 dagane. Utrekninga på netto utgang av kontantar er streng og alle innskot frå kundar vert medrekna med ulik faktor etter type innskot. Kravet er å ha ein indikator på 60 frå 01.10.15, 70 % frå 01.01.2016, 80 % frå 01.01.2017, 100 % frå 01.01.2018. Luster Sparebank har pr 31.12.2015 rapportert inn ein LCR-indikator på 123.

KONTANTSTRAUMANALYSE

	2015	2014
Tal i heile kr 1000		
Resultat for rekneskapsåret	27.288	29.662
Avgang til bokført verdi driftsmidlar og anleggsaksjar	22.827	5.940
Nedskrivning anleggsaksjar	-435	10
Ordinære avskrivningar	2.575	2.587
Endring kursreguleringskonto og nedskrivning verdipapir	-466	1.468
Endring nedskrivning på grupper av lån	1.700	2.950
Endring spesifiserte tapsnedskrivningar på utlån	-718	-1.269
Endring pensjonsforplikting	1.051	617
Avsett til gåver	-2.000	-2.000
Tilført frå årets drift	51.822	39.965
Auke / red utlån	-34.865	-185.948
Auke innskot frå kundar	70.383	135.124
Auke / reduksjon utsett skattefordel	-9	-484
Reduksjon øvrige fordringar	1.781	347
Auke / reduksjon kortsiktig gjeld	-556	2.377
A Netto likviditetsendring frå verksemda	88.556	-8.619
Investering i varige driftsmidlar	-1.153	-1.146
Netto investering langsiktige verdipapir	-54.752	14.898
B Netto likviditetsendring investeringar	-55.905	13.752
Auke/reduksjon utlån til anna finansinstitusjon	-106.715	-13.516
Auke finansiering gåvopensjon	-15.854	0
Auke/reduksjon innskot frå og ån frå anna finansinstitusjon	20.000	-35.000
Auke/reduksjon gjeld stifta ved utsteding verdipapir	69.365	-29.939
C Netto likviditetsendring finansiering	-33.204	-78.455
A+B+C Sum endring likvider	-553	-73.322
Likviditetsbeholdning 1. januar	64.324	137.646
Likviditetsbeholdning 31. desember	63.771	64.324
Netto endring likviditetsbeholdning	-553	-73.322

Til forstandarskapet i Luster Sparebank

Melding frå revisor

Fråsegn om årsrekneskapen

Vi har revidert årsrekneskapen for Luster Sparebank, som viser eit overskot på kr 27 287 975. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2015, resultatrekneskap, kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen, og ei beskriving av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta, og andre noteopplysningar.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir eit rettvisande bilete i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg, og for slik intern kontroll som styret og dagleg leiar finn nødvendig for å gjere det mogleg å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som følge av misleg framferd eller feil.

Revisor sine oppgåver og plikter

Oppgåva vår er, på grunnlag av revisjonen vår, å gi uttrykk for ei meining om denne årsrekneskapen. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krev at vi etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon.

Ein revisjon inneber utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane avheng av revisor sitt skjønn, mellom anna vurderinga av risikoane for at årsrekneskapen inneheld vesentleg feilinformasjon, anten det skuldast misleg framferd eller feil. Ved ei slik risikovurdering tek revisor omsyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapet si utarbeiding av ein årsrekneskap som gir eit rettvisande bilete. Føremålet er å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar også ei vurdering av om dei rekneskapsprinsippa som er nytta, er formålstenlege, og om rekneskapsestimata som er utarbeidde av leiinga, er rimelege, samt ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Vi meiner at innhenta revisjonsbevis er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Konklusjon

Vi meiner at årsrekneskapen er avgjeven i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisande bilete av den finansielle stillinga til Luster Sparebank per 31. desember 2015, og av resultat og kontantstraumar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg.

Fråsegn om andre tilhøve

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er skildra ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, samfunnsansvar, føresetnaden om at drifta skal halde fram, og framlegget om bruk av overskotet er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Sogndal, 12. februar 2016
PricewaterhouseCoopers As

Jan Ove Helle
Statsautorisert revisor

ÅRSMELDING

For 2015 frå kontrollkomiteen i Luster Sparebank.

Kontrollkomiteen har hatt i alt 4 møte. Personell frå administrasjonen har vore med på møte, svara på spørsmål og orientert om enkelte saker når det har vore ynskjeleg. Referat og merknader frå møta er førde inn i protokollen. Protokollen er lagt fram for leiar i forstandarskapet og leiar i styret.

Under sitt arbeid har kontrollkomiteen lagt til grunn arbeidsplan for kontrollkomiteen i sparebank.

Kontrollkomiteen har gjennomgått møteprotokollane frå styret og elles føreteke dei undersøkingar og kontrollar som lover og instruks for kontrollkomiteen fastset.

Kontrollkomiteen har gått gjennom og fått opplysningar om særskild utsette engasjement og har hatt spesiell merksemd på dei største engasjementa.

Perioderekneskapar gjennom året har vore lagde fram for komiteen.

Ein rapport frå ekstern revisor er gjennomgått.

Kontrollkomiteen har hatt møte med leiar i forstandarskapet, leiar i styret og ekstern revisor. Vidare har komiteen delteke i fellesmøte med styret og ekstern revisor.

Kontrollkomiteen har merka seg at drifts- og årsresultatet for 2015 er godt.

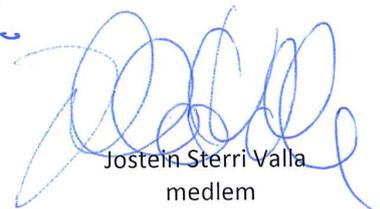
Kontrollkomiteen har ført tilsyn med at verksemda i banken har vore driven i samsvar med lover og forskrifter, banken sine vedtekter, forstandarskapet sine vedtak og andre reglar og vedtak som banken har plikt til å retta seg etter.

Kontrollkomiteen har gått gjennom styret si årsmelding, årsrekneskapen for 2015 og dessutan ekstern revisor si revisjonsmelding for 2015. Kontrollkomiteen har ikkje noko å merka til årsrekneskapen og tilrår forstandarskapet at styret sitt forslag til resultatrekneskap og balanse vert fastsett som banken sin rekneskap for 2015.

Gaupne, 12. februar 2016

Bergljot Buskaker
medlem

Torbjørn Tuften
leiar

Jostein Sterri Valla
medlem